

Miljø- og Ligestillingsministeriet
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K
Att.: Ida Lund Bendtsen

ADRESSE COWI A/S
Parallelsvej 2
2800 Kongens Lyngby

TLF +45 56 40 00 00

FAX +45 56 40 99 99

WWW cowi.dk

DATO 11. november 2025

SIDE 1/1

REF JPRR

PROJEKTNR -

Til Miljø- og Ligestillingsministeriet

Høringssvar vedr. udkast til Bekendtgørelse om beregning af samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed ved forsyning af områder med grundvandssænkende foranstaltninger j.nr. 2025-5995.

COWI takker for orienteringen om udkast til bekendtgørelsen, som vi med interesse har gennemlæst. Vi har i fællesskab med Foreningen af Rådgivende Ingeniører (FRI) afgivet et detaljeret høringssvar med bemærkninger og forslag til revision af bekendtgørelsen.

Primært finder COWI det uhensigtsmæssigt, at der er lagt så stor vægt på, at der skal anvendes detaljerede analyser af meget usikre data fra HIP-modellen, fremfor én mere fleksibel tilgang, hvor forståelse for de enkelte områder med f.eks. lokale undersøgelser og modeller prioriteres.

Vi indgår gerne i en dialog ift. en revideret udgave af bekendtgørelsen.

Med venlig hilsen

Jeppe Rølmer
Water & Climate Adaptation
COWI A/S

11. november 2025

Høringssvar – Høring af udkast til Bekendtgørelse om beregning af samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed ved forsyning af områder med grundvandssænkende foranstaltninger

BL – Danmarks Almene Boliger har den 7. oktober 2025 modtaget Høring af udkast til Bekendtgørelse om beregning af samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed ved forsyning af områder med grundvands-sænkende foranstaltninger.

BL støtter formålet med bekendtgørelsen om at sikre en samfundsøkonomisk og datadrevet prioritering af indsatser mod terrænnært grundvand i områder. Det er afgørende, at udpegningen målrettes områder med dokumenterede grundvandsudfordringer og bygger på et solidt fagligt datagrundlag.

Betydelig risiko for højt terrænnært grundvand i almene boligområder

Landsbyggefondens nye rapport [Almen Klimakortlægning – klimaudfordringer i den almene boligsektor](#) dokumenterer, at 67 % af de almene bygninger er placeret i områder med forhøjet risiko for påvirkning fra højtstående grundvand. Rapportens datagrundlag gør det muligt at identificere risici helt ned på bygningsniveau, hvilket giver et solidt, operationelt grundlag for prioritering af indsatser. BL er bekendt med Landsbyggefondens høringssvar og henviser hertil for en nærmere uddybning.

De almene boligområder omfatter ca. 92.000 bygninger, hvoraf mange er store, sammenhængende komplekser. De potentielle skader ved højt grundvand – fx på fundamenter, tekniske installationer og konstruktioner – kan være betydelige. Kollektive investeringer i grundvandssænkning i disse områder kan derfor give markante skalafordele og vil være samfundsøkonomisk hensigtsmæssige, fordi mange boliger kan beskyttes samlet. Endvidere har større almene boligområder ofte store grønne friarealer, hvilket kan være oplagte steder at se hen, når der skal laves foranstaltninger, særligt i "bytætte" områder.

Hensyn til socialt og økonomisk sårbare beboere

De almene boliger huser samtidig en betydelig andel beboere med begrænsede økonomiske muligheder for egenfinansieret klimatilpasning. Ifølge [Landsbyggefondens beboerstatistik](#) er den gennemsnitlige husstandsindkomst i den almene sektor 47 % lavere end for befolkningen som helhed.

En kollektiv, forsyningsbaseret indsats sikrer solidariske løsninger på samfundsmæssige udfordringer, der er væsentlige for hele det danske samfund. På den baggrund bør det indgå i overvejelserne, at bekendtgørelsen indeholder objektive udpegningskriterier, som også omfatter social og økonomisk sårbarhed i de berørte områder.

Afsluttende anbefaling

Som redegjort for ovenfor foreligger der et solidt analytisk grundlag for udfordringerne med terrænnært grundvand i de almene boligområder i form af Landsbyggefondens analyse. Mange af disse boligområder er typisk forholdsvis store, hvilket kan fremme samlede hensigtsmæssige løsninger, og endelig er den økonomiske robusthed blandt de almene lejere mindre end i det omgivende samfund.

Disse forhold peger i retning af, at almene boligområder bør indgå som et strategisk første trin i udpegingen af områder til grundvandssænkende foranstaltninger. Dette vil sikre, at indsatsen målrettes de mest risikofyldte og samfundsøkonomisk fordelagtige områder – og samtidig fremme en socialt balance-ret og ligelig klimatilpasning i tråd med både regeringens klimatilpasningsstrategi og forsyningslovens formål.

Med venlig hilsen

Bent Madsen
Adm. direktør

Miljø- og Ligestillingsministeriet
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K
ATT.: mim@mim.dk

DATO: 11. november 2025
PROJEKTNR.: 7059
jpl/mfe/HKA

Høringssvar vedr. beregningsbekendtgørelsen j.nr. 2025-5995 (DANVA)

DANVA finder, at der er mange gode elementer i bekendtgørelsesudkastet, og vi vil i den forbindelse gerne kvittere for det gode samarbejde. I forberedelsen af dette høringssvar har vi været i dialog med vores medlemmer om regelgrundlaget for terrænnært grundvand, herunder også om dette bekendtgørelsesudkast.

Behov for vejledning

Da der er tale om en ny opgave med et væsentligt omfang for spildevandsselskaberne, er det afgørende, at der snarest muligt kommer en vejledning til bekendtgørelsen.

I det følgende kommer vi med forslag til justeringer og forbedringer. En række af disse forslag kan med fordel håndteres i en vejledning.

Fleksibel anvendelse af KAMP og HIP eller lokale data

Vi anbefaler, at spildevandsselskaberne kan nøjes med at anvende lokale data i de tilfælde, hvor KAMP og HIP-data ikke er anvendelige. På den måde undgås et unødigt ressourceforbrug.

KAMP og HIP kan være tilstrækkelige til den kommunale fastlæggelse af områder, men det stiller højere krav, når kortlægningen skal være grundlag for beregninger af samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed og afgørelse om forsyningspligt.

Fleksibilitet i beregninger og valg af løsning

Det er positivt, at der lægges op til fleksibilitet i antallet af alternativberegninger, at der er vide rammer for at vælge en anden løsning end den mest hensigtsmæssige (25 pct. - § 8, stk. 2), samt at der ikke er fastsat tidsfrister for de samfundsøkonomiske beregninger.

Vi bemærker, at det ligeledes kan give mening at variere på investeringstidspunktet - § 6, stk. 4 - når der er tale om planlagte anlægsprojekter et stykke ude i fremtiden men ikke i den nære fremtid.

Vi noterer os, at der ikke er fastsat minimumskrav til antallet af alternativberegninger.

Meromkostninger/mergevinster for terrænnært grundvand ved implementering sammen med projekter for andre forsyningsarter

Det er hensigtsmæssigt, at der kun skal medregnes meromkostninger/mergevinster for et projekt med terrænnært grundvand, når det kan realiseres sammen med andre projekter (§ 7, stk. 4). Et eksempel kan være etablering af den tredje ledning i forbindelse med gennemførelse af separat kloakering.

Det bør dog fremgå af bekendtgørelsen, at princippet om meromkostninger/mergevinster også skal finde anvendelse, når der er tale om projekter inden for andre forsyningsarter, f.eks. etablering af (drikke)vandledninger, fjernvarmeledninger, elkabler med videre.

Koordinering på tværs af kommunegrænser og spildevandsselskaber

Særligt i hovedstadsområdet breder byområderne sig over flere kommunegrænser. Dette kan medføre et væsentligt ressourceforbrug til koordinering mellem kommuner indbyrdes, mellem spildevandsselskaber indbyrdes og mellem kommuner og spildevandsselskaber i forbindelse med projekter vedrørende terrænnært grundvand, der omfatter mere end en kommune.

Det bør fremgå af bekendtgørelsen, at projektområder kan gå på tværs af kommunegrænser. Det vil være nyttigt med vejledning for tværgående koordination, således at koordinering ikke bliver unødigt kompliceret for kommuner og for spildevandsselskaber.

Skadesberegninger for andet end bygninger

Vi har noteret os, at udkastet til Bilag 1 vedrørende skader alene angår bygninger.

Det vil være nyttigt, hvis der kan komme vejledning og eksempler vedrørende skader på veje og anden infrastruktur, samt eksempler på beregninger af omkostninger som følge af indsivende vand i spildevandsanlæg.

Omfang af farekortlægning

Det kan med fordel fremgå af en vejledning, at spildevandsselskaberne ikke er forpligtede til at kortlægge alle elementer – infrastruktur, bygninger og uønsket indsivning – hvis det ikke er relevant. Dette kunne f.eks. være, hvis der ikke er nogen væsentlig infrastruktur og/eller indsivning i et givent område. Vi henviser til Envidans metodenotat, hvor infrastruktur ikke er med i kortlægningen i de to eksempler.

Inddragelse af kommunalbestyrelsen

Det er vigtigt, at kommunalbestyrelsens inddragelse efter § 9 bliver uddybet i en vejledning med henblik på at få startet med en god praksis for inddragelsen.

Eksempelvis mener vi ikke, at kommunen kan kræve ny kortlægning eller genberegninger, hvis spildevandsselskabet efterlever kravene i love og bekendtgørelser. Til inspiration henviser vi til reglerne for kommunernes godkendelse af vandselskabers takster og leveringsvilkår, hvor der er tale om en legalitetskontrol.

Vejledning til situationer, hvor der ikke er forsyningspligt

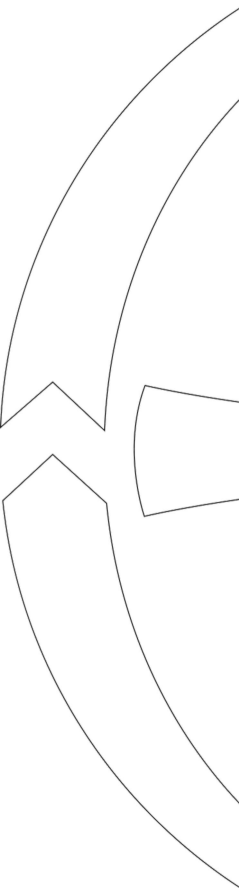
Vi foreslår vejledning om god praksis for, hvad kommuner og spildevandsselskaber kan gøre, når beregningerne munder ud i, at foranstaltninger ikke er samfundsøkonomisk hensigtsmæssige, og der dermed ikke er forsyningspligt. Vi mener, at vejledningen bør indeholde en anbefaling om fælles kommunikation fra kommuner og forsyninger.

Eksempelvis kan kommunerne allerede, i forbindelse med fastlæggelsen af områderne i spildevandsplanen, gøre opmærksom på, at der er tale om undersøgelsesområder, hvor det skal afklares, om spildevandsselskaberne får en forsyningspligt, eller om de ikke gør.

Justering af bekendtgørelsen - erfaringsopsamling

Da der er tale om nye regler og en ny opgave for spildevandsselskaberne, kan det blive hensigtsmæssigt at ændre i bekendtgørelsen inden for kort tid.

Det kan eventuelt fremgå af vejledningen, at Miljøstyrelsen gerne løbende modtager bidrag fra spildevandsselskaberne om deres erfaringer med at anvende beregningsbekendtgørelsen, således at eventuelle "snublesten" kan imødegås hurtigst muligt.

Øvrigt

Der er forskellige definitioner på terrænnært grundvand i det høringsmateriale, vi har modtaget. Vi undrer os over denne forskel.

Det fremgår af Bilag 1 i nærværende bekendtgørelsesudkast, at der indgår skader forårsaget af grundvand stående højere end 2 meter under terræn. I høringsudkastet til "Tillæg til spildevandsvejledningen: ...", fremgår det på side 7, at grundvand anses som terrænnært, når det står mindre end 1 meter under terræn. Det kan give anledning til uklarhed, hvis udpegningskriteriet for kommunerne på under 1 meter under terræn er snævrere end det, spildevandsselskaberne laver beregninger på – terrænnært grundvand højere end 2 meter under terræn. Det bør i øvrigt fremgå, at m.u.t er en forkortelse for meter under terræn.

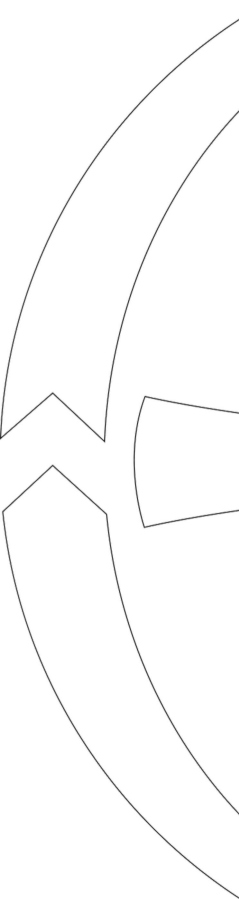
En anden uklarhed refererer til § 5, stk. 7, hvorefter spildevandsselskaberne i skadeskortlægningen skal tage hensyn til, at skadesomkostningerne på bygninger og infrastruktur kan blive så omfattende, at der ikke længere tilskrives skader i beregningerne. Det er uklart, hvordan spildevandsselskaberne i praksis skal tage dette hensyn, samt hvad det konkret indebærer. Her er det påkrævet med vejledning og eventuelt en omformulering eller uddybning af nævnte § 5, stk. 7.

Hvis I har spørgsmål til høringssvaret, kan I kontakte Jens Plesner, tlf. nr. 8793 3560, mail: jpl@danva.dk

Med venlig hilsen

Carl-Emil Larsen
DANVA

Miljø- og Ligestillingsministeriet

Sendt som e-mail til:

mim@mim.dk

kopi til:

idle@mim.dk

Høringssvar på udkast til bekendtgørelse om beregning af samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed ved forsyning af områder med grundvandssænkende foranstaltninger

DI har den 7. oktober 2025 modtager ovenstående bekendtgørelse i høring med høringsfrist den 11. november 2025.

Overordnet hilser DI arbejdet med at indføre håndtering af terrænnært grundvand velkommen. Det er nødvendigt, at der etableres kollektive løsninger i byområder og naturligvis også vigtigt, at indsatsen koncentrerer der, hvor det er samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt.

Reglerne blev fastsat i lov nr. 742 af 20. juni 2025 om ændring af lov om miljøbeskyttelse, lov om vandforsyning m.v., lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v. og vandsektorloven (Spildevandsforsyningsselskabernes håndtering af terrænnært grundvand ved grundvandssænkende foranstaltninger og takstfinansiering heraf, og ændrede regler om tilladelse til bortledning eller anden sænkning af grundvand). Disse bliver med denne høring samt den sideløbende høring af fire bekendtgørelser fra Energistyrelsen udmøntet i bekendtgørelser.

DI støtter, at der jf. § 2 i bekendtgørelsesudkastet klart opstilles det nødvendige og tilstrækkelige dokumentationsarbejde, der skal gennemføres forud for grundvandssænkende indsatser. Det er klart delt op i farekortlægning; skadeskortlægning; mulige grundvandssænkende foranstaltninger og endelige en beregning af den samfundsøkonomiske hensigtsmæssighed.

Det er ligeledes vigtigt, at der opstilles klare rammer for, hvordan størrelsen af skadesomkostningerne opgøres. Det fremgår klart af bilag 1.

Afslutningsvis vil vi erindre om, at der med den politiske aftale om højtstående grundvand er besluttet, at der skal igangsættes et arbejde med at identificere en bedre betalingsmodel end forbruget af drikkevand. Det kunne f.eks. være bebygget areal, BBR størrelse eller grundstørrelse. DI ser frem til at blive inddraget i dette arbejde.

Med venlig hilsen

Svend-Erik Jepsen

Høringssvar fra Foreningen af Rådgivende
Ingeniører, FRI:

Udkast til Bekendtgørelse om beregning af
samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed ved
forsyning af
områder med grundvandssænkende foranstaltninger

København, 11. november 2025

Foreningen af
Rådgivende Ingeniører
FRI

Miljø- og Ligestillingsministeriet
Sendt pr. mail:

mim@mim.dk
idlbe@mim.dk (cc)

Journalnummer: 2025-5995

Høring af udkast til Bekendtgørelse om beregning af samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed ved forsyning af områder med grundvandssænkende foranstaltninger

Foreningen af Rådgivende Ingeniører, FRI, takker for muligheden for at kommentere på høring til udkast til Bekendtgørelse om beregning af samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed ved forsyning af områder med grundvandssænkende.

FRI fremsender nærværende høringssvar med det formål at styrke det faglige grundlag og sikre, at bekendtgørelsen fremstår så tydelig, gennemarbejdet og praktisk anvendelig som muligt.

Generelt

Det vurderes positivt at bekendtgørelsen fastlægger overordnede rammer for samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed ved forsyning af områder med grundvandssænkende foranstaltninger. FRI finder det dog uhensigtsmæssigt, at der er lagt så stor vægt på, at detaljerede analyser med HIP og KAMP skal anvendes fremfor én mere fleksibel tilgang, hvor forståelse for de enkelte områder med f.eks. lokale undersøgelser og modeller prioriteres.

Af hensyn til forståelsen af planlægningsprocessen for kommuner og forsyninger ønsker FRI klarhed over, om der fastsættes en tidsfrist for gennemførelse af samfundsøkonomiske beregninger i de projektområder, der udpeges inden for de lovpligtige undersøgelsesområder i spildevandsplanerne, hhv. juli 2027 og juli 2029.

Pligt til beregning og inddeling i projektområder §2 stk. 1 og §3 stk. 1

Det bør overvejes om undersøgelsesområder, som i mange tilfælde vil være udpeget på et usikkert grundlag fra KAMP/HIP, skal underinddeles i mindre projektområder. Mindre projektområder vil typisk være forbundet med større usikkerhed, da usikkerheder fra det nationale datagrundlag i mindre grad udjævnes end i de forventeligt større undersøgelsesområder. Over- og

underestimeringer inden for et større område vil alt andet lige give et mere robust samlet estimat.

Inddeling i projektområder kan muligvis være hensigtsmæssigt, men medfører også betydelige administrative og kommunikative udfordringer, da både undersøgelsesområder og projektområder vil befinde sig på forskellige beslutningsstadier i processen. Derudover forudsætter bekendtgørelsen, at de samme data benyttes til begge typer udpegninger. Det kan derfor overvejes at anvende undersøgelsesområder som primær enhed og revidere disse løbende i takt med, at områderne gennemgår forskellige faser, f.eks.: undersøgelse → samfundsøkonomisk vurdering → færdigprojektering → udførelse.

§3 stk. 2

Hvorledes adskiller denne afgrænsning sig fra undersøgelsesområder. Hvis der er data tilgængelige udover nationale (HIP/KAMP) burde de være inddraget allerede i udpegning af undersøgelsesområder. Undersøgelsesområder bør også udpeges på det bedste grundlag. **FRI anbefaler** at en indskrænkning af undersøgelsesområderne kræver, at ny viden, data eller andet skal være tilgængeligt ved udpegningen af projektområder.

Farekortlægning

§4

Det vurderes at være positivt, at farekortlægningen dækker både infrastruktur, bygninger og uønsket indsigning af terrænnært grundvand i spildevandsanlæg. Det vurderes ligeledes positivt, at farekortlægningen både skal analysere dybder, varighed og udbredelse af terrænnært grundvand. Dog mener FRI ikke, at eksisterende nationale data og modeller på nuværende tidspunkt kan danne grundlag for denne analyse.

Det bemærkes at ordlyden angiver, at et spildevandsselskab ”skal kortlægge faren for oversvømmelse med terrænnært grundvand af infrastruktur, bygninger og for uønsket indsigning [...]”. ”Og” angiver, at et selskab skal kortlægge oversvømmelsesrisikoen for alle elementer (både bygninger, infrastruktur og indsigning). Dette er dog unødvendigt, hvis beskyttelsen af fx bygninger alene kan medføre en positiv nettoresultat for klimatilpasning, denne mulighed bør derfor fremgå af bekendtgørelsen. Eller omvendt, hvis samfundsøkonomien ikke er positiv for bygninger, kan den være det for infrastruktur og/eller indsigning.

Skadeforvoldende niveau

§4 stk. 2

Det vurderes at være uhensigtsmæssigt, at det ikke defineres hvordan ”skadeforvoldende niveau” fastsættes, da dette niveau i praktisk vil have direkte betydning for udfaldet af beregningen af samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed. Det vurderes ej heller hensigtsmæssigt at fastsætte et generelt dækkende skadeforvoldende niveau.

FRI anbefaler, at Ministeriet, tilføjer en kort beskrivelse af hvordan niveauet bør fastsættes:

- Skadeforvoldende niveau bør fastsættes ud fra en områdespecifik analyse af konstruktion og koter for bygninger, infrastruktur og spildevandsanlæg.
- Idet risiko for eventuelle sætningsskader som følge af grundvandssænkende foranstaltninger ikke indgår i beregning af omkostninger ved implementering (§7, stk. 3) bør der ved fastsættelse af de skadeforvoldende niveauer indgå vurdering af risiko for sætningsskader.

Terrænnære grundvandsdata §4 stk. 3 og 4

Bekendtgørelsen §4 stk. 4 beskriver, at ”Til brug for farekortlægningen skal spildevandsforsyningsselskabet lægge de til enhver tid offentlige tilgængelige kortlægninger og data til grund, som kan rekvireres på KAMP og HIP...”.

FRI vurderer, at denne formulering er problematisk, da et spildevandsforsyningsselskab i så fald lever op til bekendtgørelsen ved brug af KAMP og HIP, på trods af at den absolutte vertikale usikkerhed i HIP/KAMP er 2-3 m, modellen er groft opsat i 100x100 nutid og 500x500 m fremtid. Endvidere indebærer bekendtgørelsen, at man skal udføre detaljerede analyser af variationen (varigheden) af vandspejlet over en periode på baggrund af tidsserier fra HIP modellen. HIP modellen er som nævnt imidlertid for usikker til præcist at afspejle selv gennemsnitsniveauer, og dens anvendelse til tidsserieanalyser af dybde og varighed over de enkelte år kan derfor give misvisende resultater. Derfor **anbefaler FRI**, at HIP modellen heller ikke danner grundlag for en detaljeret farekortlægning baseret på tidsserier.

Det er problematisk, at bekendtgørelsen kan give selskaberne mulighed for at anvende et data- og modelgrundlag, som potentielt kan medføre signifikant forkerte skadesberegninger, netto nutidsværdier og beslutningsgrundlag for klimatilpasning. Dette underbygger vi med en teknisk uddybelse nedenfor:

Af dokumentationsrapporten for HIP (ref. 1) fremgår det i tabel 12, at der er en absolut middelfejl på mere end 2 meter for HIP modellen på de terrænnære borer. Ses der udelukkende på middelfejlen, ses det, at denne fejl ligger tæt på 0 meter, hvilket indikerer at der på nationalt niveau ikke forekommer bias i modellen. Problemstillingen ligger i den rumlige fordeling af fejlene. Sammenholdes værdierne i tabel 12 med den rumlige fordeling af residualerne vist på figur 18, fremgår det tydeligt, at der er en signifikant stor rumlig bias i residualerne – særligt i kloakerede oplande, hvor nærværende bekendtgørelse finder anvendelse. Dette er ligeledes tilfældet for begge valideringsperioder, der fremgår af figur 19 og 20 i dokumentationsrapporten. Det fremgår desuden også fra rapporten (s. 48), at ”Områder som viser betydelige ME med varierende fortegn er vanskelige at forbedre ved kalibrering da den relativt simple parametrisering baseret på store hydrogeologiske enheder ikke understøtter dette, som det eksempelvis ses på Fyn og syd for Århus”. Dette indikerer, at modellen ikke er i stand til at lave vurderinger på lokal skala i områder hvor der forekommer geologisk heterogenitet, som ikke er indeholdt i FOHM-

modellen. Ses der desuden på de enkelte delmodeller, så fremgår de også, at der er bias i delmodellen DK1 (se figur 15 i dokumentationsrapporten) samt tekstbeskrivelsen på side 42.

Det hydrostratigrafiske modelgrundlag der er indarbejdet HIP modellen er baseret på FOHM (Fælles Offentlig Hydrologisk Model). Fokus for udviklingen af FOHM (ref. 2) har været i regi af Miljøstyrelsens Vandplanlægning og Grundvandskortlægningen, og ikke med fokus på kortlægningen af terrænnære geologi eller terrænnært grundvand. Dette kan, sammen med forekomsten af terrænnære hængende vandspejl, være forklaringen på lokal bias og fejl i HIP modellens simulering af terrænnært grundvand.

Givet usikkerheden i det underliggende modelleringsgrundlag, der er tilgængeligt nationalt igennem HIP modellen, **anbefaler FRI**, at der i bekendtgørelsen, i stedet for at anbefale HIP-grundlaget, tilskyndes til nødvendig dataindsamling og modellering i den rette tidsmæssige og geografiske skala, så effekten af kollektive løsninger og varierende dræningspraksis kan vurderes i det nødvendige omfang. Det er velkendt og helt almindelig hydrologisk modelleringspraksis, at formål og ønske om svar på lokalt niveau (f.eks. i projektområder) kræver opstilling af lokale grundvandsmodeller med indarbejdelse af lokale data. De lokale data og modeller bidrager i denne sammenhæng til en signifikant og nødvendig modellering af terrænnært grundvand og effekt af kollektive løsninger.

Skadeskortlægning

§5

Det vurderes positivt, at skadeskortlægningen omfatter både infrastruktur og bygninger, samt hændelses- og varighedsbaserede skader, samt udgifter til uønsket indsivning af terrænnært grundvand i spildevandsanlæg.

Der er i bekendtgørelsen vedlagt bilag 1 med kriterietabeller samt standard-skadeværdier for bygninger. **FRI anbefaler**, at disse flyttes fra bekendtgørelse til vejledning (se nedenfor). Såfremt Bilag 1 fastholdes i bekendtgørelsen, fremstår det uhensigtsmæssigt, at der ikke nævnes skadesopgørelser for infrastruktur eller uønsket indsivning af terrænnært grundvand i spildevandsanlæg. Det bør derfor præciseres, hvordan følgende opgøres:

- Skader på infrastruktur.
- "Skader" i form af udgifter til håndtering af uønsket indsivning af terrænnært grundvand i spildevandsanlæg.

§5 stk. 2

Det er anført, at der i skadeskortlægningen kan indgå skader på direkte og indirekte markedsomsatte værdier som følge af oversvømmelse [...]. Hvis denne paragraf læses alene, er mindstekravet til skadeskortlægningen ingenting. Og det konflikter med §4, hvor det er anført, at der skal beregnes for bygninger,

infrastruktur og uønsket indsvivende vand. **FRI anbefaler** derfor at indsætte en henvisning til §4 som mindste krav.

§ 5 stk. 3

De i Bilag 1 vedlagte tabeller over nationale standardskadeværdier for bygninger vurderes at være urealistiske lave, hvorfor **FRI anbefaler** at fagfolk indenfor bygningsrenovation gennemgår disse tal. Branchens indledende vurderinger indikerer at omkostninger til håndtering af skimmel og reparation af puds kan være 5-10 gange højere end angivet i tabellen med skadespriser.

Det må forventes, at der vil blive opbygget mere og bedre erfaring med skadespriser, som arbejdet med den nye lovgivning vedr. terrænnært grundvand skridder frem. At angive priser i bekendtgørelsen vurderes derfor ikke hensigtsmæssigt. Metode, enhedspriser og varighedskriterier for skadesberegning mangler generelt dokumentation, kalibrering og test mod lokale data.

Derfor **anbefaler FRI**, at disse priser placeres i vejledningen, ikke i Bilag 1, for at gøre fremtidige opdateringer af lovgivningen lettere.

Endvidere har terrænnært grundvand en forholdsvis langsom dynamik sammenlignet med oversvømmelser fra nedbør, hvorfor der kan sættes spørgsmålstegn ved, om det giver mening at skelne mellem hændelsesbaserede og varighedsbaserede skadestyper. Af hensyn til forenkling bør enhedspriser fastsættes i kroner per kvadratmeter frem for kroner per meter væg. Dette skyldes, at der ikke foreligger direkte data for væglængder i BBR, samt at både gulve og indervægge kan påvirkes af fugtskader. Enhedsprisen per kvadratmeter kan estimeres ud fra standardforhold mellem gulv- og vægareal i bygninger.

§5 stk. 6

Det er positivt at selskaberne kan erstatte de foreslåede kriterietabeller i Bilag 1 efter lokal viden. Dog **anbefaler FRI** stadigvæk at Bilag 1 flyttes til vejledningen, jf. kommentar til §5 stk. 3.

§5 stk. 7 fremstår uklar, det det ikke tydeligt fremgår, om bestemmelsen omhandler en overgang fra genoprettelse af skade til permanent skade, når påvirkningen er tilstrækkelig omfattende. Hvis der henvises til permanent skade, forekommer det bemærkelsesværdigt, at dette hensyn inddrages for terrænnært grundvand, men ikke for tag- og overfladevand. Dette står i kontrast til Serviceniveaubekendtgørelsen, hvor bygninger i praksis ligeledes kan blive så hyppigt eller omfattende ramt af oversvømmelser, at antagelsen om fuld genoprettelse ikke er realistisk.

Udarbejdelse af forskellige scenarier for forsyning med grundvandssænkende foranstaltninger

§6

Det vurderes positivt, at der skal udarbejdes forskellige scenarier for grundvandssænkende foranstaltninger, da dette vil give et indblik i usikkerheder og

spændet i beregningerne. Det vurderes dog som værende uhensigtsmæssigt, at;

- Årrække/analyseperiode kan vælges frit, idet det har direkte betydning for udfaldet af den samfundsøkonomiske hensigtsmæssighed, og der bør derfor fastsættes rammer herfor.
- Effekten af grundvandssænkende foranstaltninger bliver en ren subjektiv vurdering af hvordan tidsserierne udtrukket fra HIP ændrer sig, når der ikke nødvendigvis ligger data eller en lokal model til grund for denne vurdering.

Forhold som udledningsmuligheder, beskyttet natur, forurening mv. vil udgøre væsentlige begrænsende faktorer i det mulige scenarie-billede og bør medtages i scenarie-opsætningen.

Beregning af samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed

§7 stk. 3

I beregning af omkostninger ved at implementere et scenarie indgår ikke omkostninger i forbindelse med foranalyser, beregninger efter bekendtgørelsen og risiko for sætningsskader. Skal f.eks. projekteringsomkostninger, myndighedsarbejde (udledning, miljøkonsekvensvurdering mm), analyseomkostninger for vandkvaliteten af det terrænnære grundvand samt rense- og forsinkelses foranstaltninger før udledning til recipient indgå i beregningen?

Inddragelse af kommunalbestyrelsen og offentliggørelse

§9 stk. 3

Den foreskrevne skadeskortlægning skal udføres meget detaljeret for hver enkelt bygning på et meget usikkert modelgrundlag, hvilket giver en falsk høj detaljegrad og nøjagtighed på lokalt niveau. På dette grundlag vil det derfor være dårlig ingeniørmæssig praksis at offentliggøre skader for enkelte bygninger.

FRI anbefaler derfor, at vejledningen til bekendtgørelsen indeholder anbefalinger om det mindste antal bygninger i én samlet pulje, et samlet areal af et område eller lign. hvorfra man offentligt må publicere de beregnede skader.

Opsummering

På baggrund af ovenstående anbefaler Foreningen af Rådgivende Ingeniører, FRI, at beregningsbekendtgørelsen justeres med henblik på at adressere den grundlæggende usikkerhed i det nationale datagrundlag og tilhørende modeller. FRI anbefaler en mere fleksibel tilgang, hvor lokale data, lokal modellering og faglig ekspertise og viden prioriteres overfor HIP/KAMP. Desuden bør metodik og beregningsprincipper placeres i vejledningen for at muliggøre løbende opdateringer og forbedringer. Endvidere bør offentliggørelse og anvendelse af skadesopgørelser på ejendomsniveau begrænses.

Foreningen af Rådgivende Ingeniører takker således for muligheden for at kommentere på og afgive høringssvar, og ser frem til den fortsatte dialog.

*FRI står for uafhængig rådgivning.
FRI står for en bæredygtig samfundsudvikling.
FRI har videnbaserede meninger om samfundsudviklingen.*

Med venlig hilsen
Mikkeline Lysberg Bernbom
Foreningen af Rådgivende Ingeniører, FRI

Referencer

Ref. 1 HIP4Plus_dokumentationsrapport_v23FEB.pdf
Ref 2. Det fælles geologiske/hydrostratigrafiske grundlag i Grundvandskort-
lægningen (FOHM)

Foreningen af Rådgivende Ingeniører FRI
Vesterbrogade 1E, 3. sal
1620 København V.
T: +45 3525 3737
E: fri@frinet.dk
www.frinet.dk

Foreningen af
Rådgivende Ingeniører
FRI

Høringssvar vedr. beregningsbekendtgørelsen j.nr. 2025- 5995 FogP

Forsikring & Pension takker for muligheden for at afgive bemærkninger. Vi har følgende hovedpunkter

Valgreglen (§ 8)

Udkastet lægger som udgangspunkt op til valg af den løsning for håndtering af terrænnært grundvand, der har den højeste nettonutidsværdi. Denne tilgang minder i vidt omfang om reglerne i serviceniveaubekendtgørelsen for tag- og overfladevand, som har mødt kritik fra både kommuner og spildevandsselskaber for at begrænse spildevandshåndtering unødigt – særligt ved ekstreme nedbørssituationer.

Det anerkendes, at der i nærværende bekendtgørelse gives mulighed for at vælge andre værdipositiv løsninger, hvis nettonutidsværdien højst er 25 procent lavere end den bedste. Åbningen fremstår imidlertid fortsat unødigt snæver og risikerer at begrænse hensigtsmæssige løsninger, hvor der af faglige grunde bør kunne vælges en anden løsning end den beregningsteknisk bedste.

Lovgrundlaget har fokus på ”samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed”, og vi anbefaler i tråd hermed, at bekendtgørelsen justeres, så enhver løsning med positiv nettonutidsværdi kan vælges, når der foreligger saglige begrundelser, eksempelvis robusthed ved ekstreme hændelser, sundheds- og naturhensyn, driftsstabilitet eller lokal planlægning. Vi anbefaler desuden, at denne mere fleksible tilgang på sigt afspejles i serviceniveaureglerne for tag- og overfladevand.

13.10.2025

F&P

Philip Heymans Allé 1
2900 Hellerup

Tlf.: 41 91 91 91

fp@fogp.dk

www.fogp.dk

CVR 11 62 81 84

Casper Ziehm Mortensen

Chefkonsulent

Dir. 41919097

czm@fogp.dk

Sagsnr. GES-2024-00008

DokID 532110

Scenarieregninger (§ 6)

Det anerkendes, at der åbnes for at variere scenarieregningerne, herunder at der kan arbejdes med alternative scenarier. Det er væsentligt for at kunne afspejle lokale forhold og robusthed ved ekstreme hændelser. Samtidig vurderer vi, at der er behov for større forudsigelighed i, hvilke begrundelser der kan føre til godkendelse hos Vandsektortilsynet.

F&P

Sagsnr. GES-2024-00008

DokID 532110

Vi foreslår derfor, at vejledningen tydeliggør de kriterier, der kan begrunde alternative scenarier, herunder eksempelvis hensyn til robusthed, drift og vedligeholdelse, miljø og sundhed samt samspil med andre anlæg. Det bør samtidig fremgå, at dokumentationskravene til alternative scenarier tilpasses projektets størrelse og kompleksitet, så mindre projekter ikke mødes af uforholdsmæssigt tunge krav. Endelig ser vi gerne, at proces og forventede svartider fra Vandsektortilsynet beskrives, herunder mulighed for forhåndsdiallog eller screening, så flaskehalse og usikkerhed minimeres.

Skadesdata og enhedspriser

F&P er bekendt med igangværende arbejde under resort af Miljøministeriet for at forbedre skadesværdier til brug for klimatilpasning, bl.a. ved brug af aggregerede og anonymiserede forsikringsdata. Bekendtgørelsen bør eksplicit geares til at kunne indoptage nye dataserier uden ny bekendtgørelse.

De nuværende enhedspriser fremstår konservative i forhold til blandt andet bygnings- og lønindeks og er ikke konsekvent opdateret til samme prisår. For lave skadesværdier skævvrider de samfundsøkonomiske beregninger og risikerer at underprioritere forebyggende løsninger. På den baggrund finder vi det væsentligt, at skadesværdierne løbende kan opdateres og efterprøves, herunder når det forbedrede datagrundlag – herunder forsikringsdata – er tilgængeligt.

Præsentation, tidsplan og proportionalitet

Efter vores vurdering mangler der i § 9 et krav om en samlet og overskuelig opsummering af beregningernes hovedkonklusioner. Det vil være væsentligt for både kommuner og øvrige aktører hurtigt at kunne orientere sig om, hvilke udpegede områder der forventes at få en kollektiv løsning, og på hvilket grundlag. Vi foreslår derfor, at der for hvert projekt eller område udarbejdes et kort, standardiseret resumé, som beskriver afgrænsningen af området, den anvendte metode, de væsentligste resultater, herunder netto-tidsværdi for hovedalternativerne, samt den valgte løsning og den centrale begrundelse herfor. Resuméet bør tillige redegøre for eventuel tidsplan og forudsætninger og gøres offentligt tilgængeligt, så det kan anvendes af andre aktører som grundlag for planlægning og prioritering.

Vi ser samtidig en risiko for, at kommunerne kan blive presset, hvis de samfundsøkonomiske beregninger gennemføres sent i processen, og der som følge heraf opstår behov for at tage områder ud af spildevandsplanen på

grund af manglende samfundsøkonomi til en kollektiv løsning. Dette vurderes særligt relevant i den første implementeringsrunde frem mod 2029, hvor rammer og praksis stadig er under indkøring. Det vil efter vores opfattelse være hensigtsmæssigt at fastsætte en klar frist for, hvornår selskabernes beregninger skal være gennemført i første runde, og at beskrive, hvordan forsinkede beregninger håndteres, så områder ikke udtages sent i processen på en måde, der skaber unødigt usikkerhed for borgere, kommuner og investorer.

Endelig finder vi det væsentligt, at der i vejledningen indarbejdes et tydeligt proportionalitetsprincip. Mindre og simple projekter bør kunne dokumenteres efter en forenklet model, mens større eller mere komplekse projekter følger den fulde metode. Det vil frigøre ressourcer og mindske flaskehalse i kommuner og selskaber, skabe en mere ensartet praksis på tværs af landet og mindske risikoen for, at detaljerede krav uforvarende forsinker eller fordyrer mindre, oplagte tiltag, eksempelvis simple dræn- eller justeringsprojekter

Venlig Hilsen

Casper Ziehm Mortensen

F&P

Sagsnr. GES-2024-00008

DokID 532110

Miljø- og Ligestillingsministeriet

J.nr. GEUS
Ref. hcb

7/11-2025

Høringssvar vedr. beregningsbekendtgørelsen j.nr. 2025-5995 (GEUS)

Nedenstående kommentarer knytter sig til ”Udkast til Bekendtgørelse om beregning af samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed ved forsyning af områder med grundvandssænkende foranstaltninger” af 7. oktober 2025.

Som leverandør af de hydrologiske beregninger, som danner grundlaget for de offentligt tilgængelige kortlægninger af dybde og variation af det terrænnære grundvand, har vi i GEUS læst udkastet med stor interesse.

Særligt farekortlægningen og den efterfølgende skadeskortlægning baseres i det nuværende udkast i høj grad på disse data, som er tilgængelige i KAMP og HIP.

GEUS ønsker her at pointere, at disse data i KAMP og HIP er udviklet til og har en præcision, som egner sig til screeninger. GEUS mener derfor, at der med rimelighed, som i § 4 Stk 4, kan angives, at spildevand-forsyningsselskaberne skal orientere sig i den tilgængelige offentlige kortlægninger og data, men at disse altid bør suppleres og holdes op imod lokal viden og lokale data. Dette gælder særligt for at vurdere den overordnede lokale afvigelse mellem det nationale screeningsdata og lokal viden.

Skadeskortlægningen i bekendtgørelsen er baseret på en specifik metode, baseret på hændelses- og varighedsbaserede skader med dertil fastlagte tabeller (Tabel 2 og 3) for skadesniveau ud fra specifikke overskridelses-varigheder for terrænnært grundvand for hhv. 1 m og 2 m under terræn. Der lægges op til varigheder på hhv. > 0, 7, 30 og 180 dage pr. år.

GEUS
De Nationale Geologiske
Undersøgelser for Danmark
og Grønland
Øster Voldgade 10
1350 København K
Tlf. 38 14 20 00
CVR-nr. 55 14 50 16
EAN-nr. 5798009814814
geus@geus.dk
www.geus.dk

*GEUS er en forsknings-
og rådgivningsinstitution
i Klima-, Energi- og
Forsyningsministeriet*

En sådan metode stiller meget store krav til præcisionen af den grundvandstidsserie, som danner baggrund for skadesberegningen. Disse krav vil svare til modellering på detailniveau, som HIP modelberegninger i 100 m opløsning som udgangspunkt ikke kan imødekomme. Desuden vil selv lokalmodeller, der skal imødekomme sådanne krav være afhængige af et væsentligt observationsdatasæt for terrænnære pejlinger, som sjældent er tilgængeligt. Derudover vil en metode med inddragelse af korte varigheder som > 0 og 7 dage stille yderligere krav til detailmodeller.

GEUS foreslår, at man i stedet baserer skadesberegningerne på mere robuste statistiske størrelser, f.eks. medianværdier, og præciserer, at datasæt og modellering skal kombineres med observationer. Årsagen til denne anbefaling ligger i den usikkerhed, man må forvente på en modelleret grundvandstidsserie.

Kort opsummeret foreslår GEUS at:

- Det specificeres, at de nationale screeningsdata i KAMP og HIP altid bør suppleres med lokal viden og lokale data
- Metoden til skadesberegning baseres på mere robuste statistiske størrelser, som er mindre afhængige af en detaljeret grundvandtidsserie

	Bemærkning
§ 2	4) Udarbejdelse af scenarier ... og 5) Beregning af samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed bør formuleres således, at disse alene skal gennemføres såfremt forrige trin 2) farekortlægning og 3) skadeskortlægning har vist at disse er nødvendige - se også bemærkninger til §§ 4 og 5 nedenfor.
§4	Det skal være muligt at alene farekortlægningen 'stopper' beregningerne, hvis faren er lille, at det umiddelbart kan ses at der ikke vil være en nettogevinst at investere i noget anlæg. Her bør tilføjes: Ved ingen fare skal det fremgå af §2 4) og 5) kan udgå.
§4 stk. 4	<p>"... skal spildevandsforsyningsselskabet lægge de til enhver tid offentligt tilgængelige kortlægninger og data til grund, som ..."</p> <p>Teksten skal ændres så det giver selskabet mulighed for at benytte anden, lokal og bedre viden.</p>
§5	Det skal være muligt at skadeskortlægningen 'stopper' beregningerne, hvis enten skadesomkostninger er for små eller så store at det umiddelbart kan ses at der ikke vil/ vil være en nettogevinst ved investering i et TGV anlæg. Her bør tilføjes: Ved ingen fare skal det fremgå af §2 4) og 5) kan udgå.
§5 stk. 5 Bilag 1	<p>Det skal overvejes om tabellerne skal stå i bilag direkte til BEK eller skal. fremgå af en vejledning.</p> <p>Der er større arbejde i at ændre tabellerne, når de står i BEK frem for i en vejledning, dette længerevarende arbejde med evt. ændring kan forsinke/hindre hensigtsmæssige og fornuftige beregninger og dermed risikere fejlinvesteringer.</p> <p>Der mangler nøgletal for beregning af skader på infrastruktur i dette bilag, disse skal fremgå eller i en vejledning til bekendtgørelsen jf. kommentar ovenfor.</p>
§ 6 stk. 3	Det fremgår ikke tydeligt hvor mange scenarier spildevandsselskabet maksimalt kan blive forpligtiget til at gennemføre.
§ 6 stk. 3	<p><i>Stk. 3. Spildevandsforsyningsselskabet kan undlade at variere på den grundvandssænkende foranstaltning, hvis de faktiske geologiske forhold i projektområdet, eller hensyn til anden lovgivning er til hinder for etablering af andre grundvandssænkende foranstaltninger.</i></p>
§7 stk. 3	<p>Med gult markeret: Hvilken anden lovgivning tænkes der her på? Omkostninger til foranalyser, beregninger efter bekendtgørelsen og risiko for evt sætningsskader <u>skal</u> være en del af de indregnede omkostninger for implementering af et scenarie. Det skal være gennemsigtighed i de udgifter der har været for spildevandsselskabet.</p> <p>Bekendtgørelsen skal omfatte paragraffer for, at hvis der ikke er en samfundsøkonomisk nettogevinst, så etableres intet anlæg.</p>

Høringssvar vedr. beregningsbekendtgørelsen j.nr. 2025- 5995 (HOFOR, Aarhus Vand og Vandcenter Syd)

HOFOR, Aarhus Vand og Vandcenter Syd takker for muligheden for at afgive høringssvar.

Vi anerkender det centrale formål med bekendtgørelsen, herunder regeringens initiativ med at skabe klare rammer for at adressere de stigende udfordringer med højtstående grundvand som følge af klimaforandringer. Vi ser positivt på lovforslagets overordnede målsætninger, men vi ønsker at fremhæve nogle væsentlige udfordringer og muligheder for forbedring, og vi ønsker med dette høringssvar at bidrage til den videre proces med beregningsbekendtgørelsen og vi står meget gerne til rådighed for en yderligere uddybning.

Helt overordnet er det glædeligt at udkast til beregningsbekendtgørelsen understøtter en fleksibel tilgang til beregningerne, mens der opbygges viden og praksis med at gennemføre beregningerne. Herunder at der ikke er fastsat minimumskrav til antallet af alternativberegninger.

Endvidere er det positivt, at forsyningerne har mulighed for at supplere eller erstatte de i bilag 1 optrykte kriterietabeller i det omfang forsyningerne vurderer, at der kan opnås en mere præcis skadeskortlægning ved brug af kriterier, som er tilpasset de lokale forhold.

Vi vil opfordre til, at der foretages en evaluering af virkningen af bekendtgørelsen efter nogle år, så erfaringer med beregning, herunder data, kan indsamles og indarbejdes i en justeret bekendtgørelse.

HOFOR, Aarhus Vand og Vandcenter Syds bemærkninger til beregningsbekendtgørelsen fremgår nedenfor.

Generelle bemærkninger

Manglende overensstemmelse i dybden til grundvand (Bilag 1)

I "Tillæg til spildevandsvejledningen: kommunernes planlægning for terrænnært grundvand" er anført, at der skal udpeges bygninger der har mindre end 1 m til grundvandet. I beregningsbekendtgørelsen introduceres nye variabler (grundvandsstand mindre end 2 m under terræn og varighed af påvirkningen), der skal tages i regning, når den samfundsøkonomiske hensigtsmæssighed skal beregnes. Det er uhensigtsmæssigt, at der ikke er overensstemmelse mellem udpegningskriterier og beregningskriterier. Det giver berettiget grund til undren blandt såvel borgere som kommuner og spildevandsforsyninger.

Beregningsmetoder

Vi har en generel bekymring for at beregningsbekendtgørelsen, og dermed også den efterfølgende vejledning, er for specifikke i forhold til grundvandsmodeller og skadesværdier

og -kriterier, der bliver afgørende for det samlede resultat for den samfundsøkonomiske hensigtsmæssighed.

I forbindelse med udarbejdelsen af den endelige bekendtgørelse er det vigtigt at huske, at formålet er at sikre, at der kun håndteres højtstående grundvand, hvor det samfundsøkonomisk kan betale sig. Når der i bekendtgørelse og vejledning fastlægges for definitive metodevalg, fjerner det muligheden for at tilpasse de samfundsøkonomiske analyser til det konkrete projektområde, således den samfundsøkonomiske analyse kan afspejle virkeligheden mest muligt. Vi opfordrer derfor til at der ikke lægges for specifikke metode valg i bekendtgørelsen. Et eksempel på dette kunne være, at det for mindre områder vil være lige så retvisende at anvende måledata fra grundvandspejlinger suppleret med tidsserieanalyser som en egentlig modellering af det terrænnære grundvand baseret på HIP.

Rum til innovation

Erfaringerne fra serviceniveaubekendtgørelsen viser, at ny lovgivning med nye krav sætter gang i udviklingen af måleudstyr, værktøjer, metoder, anlægsløsninger med videre. Det er derfor vigtigt, at der er rum i beregningsbekendtgørelsen til denne udvikling, så der ikke spændes ben for innovation i branchen indenfor et fagområde, som er fuldstændig nyt, og dermed har brug for rum til udvikling inden en faglig best-practice kan etableres. Et eksempel på dette er kriterietabeller angivet i bilag 1. De er baseret på et arbejde Envidan har udført for Miljøstyrelsen. Men dette er én metode at tilgå samfundsøkonomiske beregninger og terrænnært grundvand på. Lige nu er der en diskussion i fagkredse af metoden, og der vil helt sikkert ske videreudvikling i de kommende år, så det er vigtigt, at det er muligt at ændre kriterierne. Dette kunne tale for, at bilaget i stedet indgik i vejledningen til bekendtgørelsen.

Mulighed for at monitorere

Et væsentligt område, hvor bekendtgørelsens specifikke metodevalg må forventes at lede til samfundsøkonomisk suboptimale beslutninger, er hvor det fastlægges, at forsyningerne skal jf. bekendtgørelsen tage udgangspunkt i kortlægninger og data fra KAMP og HIP, som kan suppleres med lokal viden og data til brug for arbejdet med beregningen af samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed ved forsyning af områder med grundvandssænkende foranstaltninger. Det er alment kendt, at datagrundlaget i HIP og KAMP er mangelfuldt i storbyer. Det vil derfor være nødvendigt at supplere datagrundlaget (foranalyser), inden en retvisende samfundsøkonomisk beregning ville kunne gennemføres. Det forudsættes, at arbejdet med at tilvejebringe disse data i form af måledata, tidsserieanalyser og eventuel efterfølgende modellering af det terrænnære grundvand, kan udføres af forsyningerne indenfor rammerne af denne lovgivning.

Specifikke bemærkninger

Farekortlægning

Af §4 stk. 3 fremgår det at farekortlægningen skal inddrage alle kendte planer og projekter i projektområdet. Det bør i den forbindelse præciseres hvordan forsyningen skal inddrage

viden om eksterne aktører eksempelvis fjernvarme, andre kommuner, byudviklere med videre. Derudover er det uklart hvordan "potentiel kan påvirke dybde, varighed eller udbredelse" skal tolkes. Det vil i den forbindelse være hensigtsmæssigt at få en uddybning samt evt. et eksempel i vejledning.

Skadeskortlægning

Af §5 fremgår det, at forsyningen skal kortlægge de årlige skadesomkostninger i projektområdet uden forsyning med grundvandssænkende foranstaltninger. Det er uklart af bekendtgørelsen, hvordan forsyningen skal forholde sig når udgifter påhviler en anden forsyning eller anden kommune.

Af §5 stk. 5, fremgår at enhedspriser for skadesværdier skal indekseres til det pågældende år, hvor skaden håndteres. Hvis der hermed menes, at der skal indekseres ud i tid, til hvert år, hvor skader indtræffer, så vil dette være i strid med normal praksis. Årsagen er, at regnes der i løbende priser, skal der også anvendes en nominel diskonteringsrente.

Finansministeriets diskonteringsrenter er ikke nominelle, de er reale, og vil derfor skulle justeres for inflation. I det tilfælde, at alle priser indekseres med det samme indeks, og diskonteringsrenten ligeledes justeres for den samme prisudvikling, så vil nettonutidsværdien af pengestrømmene i øvrigt være ens om man regner i reale (faste) eller nominelle (løbende) priser. Af den årsag er det normal praksis at regne i faste priser og dermed ikke indeksere. Hvis der derimod menes, at enhedspriserne skal indekseres til samme prisår som anlægsomkostningerne opgøres i, så er dette derimod i tråd med best-practice, men så bør teksten omformuleres, således det bliver mere tydeligt.

Af §5 stk. 7, fremgår at der skal tages hensyn til, at bygninger og infrastruktur kan blive så skadede, at der ikke længere bør tilskrives skader i beregningerne. Det er ikke normal praksis i samfundsøkonomiske analyser af flere forskellige årsager. Vi anerkender, hvorfor dette metodemæssige greb er valgt, men hvis vi forstår baggrunden for det korrekt, har vi et alternativt forslag til at håndtere udfordringen. Vi forstår baggrunden for dette greb som en bekymring for, at omkostningerne fra hændelsesbaserede bygningsskader opregnes til et niveau, der ikke hænger sammen med virkeligheden. Vores vurdering er, at problemet i virkeligheden opstår, idet der ikke er sammenhæng mellem skadesværdierne og hændelseskriterierne. Specifikt er skadesværdierne sandsynligvis ikke opgjort for bygninger, der oplever hændelser eksempelvis en gang om året. Der er således brug for en kalibrering af forholdet mellem skadesværdier og hændelseskriterier.

Udarbejdelse af forskellige scenarier for forsyning med grundvandssænkende foranstaltninger

Af §6 fremgår at beregningsscenarier skal variere på investeringstidspunktet. Det er ikke umiddelbart normal praksis at variere på investeringstidspunktet. Det skyldes typisk at pengestrømmene i den slags analyse ikke påvirkes reelt af eksogene faktorer. I den situation vil beregningens resultat ikke ændre sig ved at investeringstidspunktet skubbes frem eller

tilbage. I dette tilfælde har klimafaktorens betydning for farekortlægning dog en real påvirkning på skadesomkostningerne. Der kan således være en situation, hvor det i dag ikke er samfundsøkonomisk optimalt at håndtere det terrænnære grundvand, men hvor det bliver det om 10 eller 20 år. Hvis det er den analyse, der ønskes, når der stilles krav om at variere på investeringstidspunktet, så er det vigtigt også at beskrive, at analysehorisonten skal forlænges med samme antal år, som investeringen udskydes med. Hvis det ikke er den analyse, der ønskes, er det vores vurdering, at kravet er overflødigt, da scenarierne ikke vil bidrage med ny viden, hvorfor kravet bør fjernes fra bekendtgørelse.

Beregning af samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed

Af §7 fremgår det, at spildevandsforsyningsselskabet skal beregne nettonutidsværdien for de undersøgte scenarier. Det bør i den forbindelse præciseres hvilke typer omkostninger der skal inkluderes, ex. anlæg, drift, vedligehold, materiel samt hvordan usikkerhed i omkostninger håndteres.

Beregningerne kan bygges på robuste og dokumenterbare data – og det skal angives, hvordan man håndterer mangelfulde data eller store usikkerheder i omkostningsestimater. Ikke kun forsyningsselskabets omkostninger bør indgå – også de bredere samfundsmæssige, fx skader på bygninger, tabt produktivitet, miljøpåvirkninger, rensning af det afledte grundvand, omkostninger afledt af behov for udledningstilladelse, VVM-redegørelse, etc.

Vi finder det væsentligt, at bekendtgørelsen og særligt § 7 præciserer, hvordan meromkostninger skal defineres og beregnes i den samfundsøkonomiske analyse. I sin nuværende form fremstår det uklart, om der udelukkende skal indregnes de direkte meromkostninger forbundet med etablering og drift af en grundvandssænkende løsning, eller om der også skal medregnes afledte og indirekte udgifter.

Endelig bør det overvejes, om bekendtgørelsen bør give mulighed for at indregne langsigtede meromkostninger ved manglende handling (fx stigende fugtskader, tab af ejendomsværdi og øgede kommunale udgifter til klimatilpasning), da disse udgifter reelt udgør samfundsmæssige omkostninger ved ikke at gennemføre kollektive løsninger.

Det er uklart hvordan eventuel indtægt indgår, hvis eksempelvis forsyningen anvender vandet til teknisk vand.

Øvrige bemærkninger

Koordinering på tværs af kommunegrænser og spildevandsselskaber

Særligt i hovedstadsområdet breder byområderne sig over flere kommunegrænser. Dette kan medføre et væsentligt ressourceforbrug på koordinering mellem kommuner indbyrdes, mellem spildevandsselskaber indbyrdes og mellem kommuner og spildevandsselskaber i forbindelse med projekter vedrørende terrænnært grundvand, der omfatter mere end en kommune.

Det kan med fordel fremgå eksplicit af bekendtgørelsen, at projektområder kan gå på tværs

af kommunegrænser. Det vil også være nyttigt med nogle retningslinjer i vejledningen for tværgående koordination, således at koordineringen ikke skaber unødigt besvær for kommuner og for spildevandsselskaber.

Vi opfordrer til at der snarest udarbejdes en vejledning til brug for gennemførelse af beregningerne.

På vegne af HOFOR, Aarhus Vand og Vandcenter Syd

Med venlig hilsen

Anna Fuchs
Sektionsleder

Høringssvar

KL høringssvar på bekendtgørelse om samfundsøkonomisk beregninger om terrænnært grundvand

KL takker for dette udkast til bekendtgørelse og finder, at den lægger en klar ramme for spildevandsselskabernes beregninger af samfundsøkonomi i projekter til sænkning af terrænnært grundvandet.

KL har først generelle bemærkninger, og dernæst følger tekstnære bemærkninger.

Det har ikke været muligt for KL at foretage en politisk behandling af høringssvaret inden for høringsfristen. Der tages derfor forbehold for den efterfølgende politiske behandling.

Generelle bemærkninger til vejledningen

Overordnet er KL glade for, at de fremlagte modeller er mindre komplicerede end reglerne for tag- og overfladevand. Vi ser frem til yderligere afbureaukratisering, når der er indsamlet mere erfaring med modellens virkning.

KL mener, som skrevet i tidligere høringssvar, at der skal lægges mere vægt på de lokale data og viden om lokale forhold. Det er klart, at kommuner og forsyningerne skal orientere sig i HIP/KAMP universet, men vi finder at teksten lægger uhensigtsmæssigt stor vægt på modelberegningerne.

Med særlig henvisning til §7 imødeser KL det igangværende arbejde med opdatering af skadesværdier og metode udvikling. Det er vigtigt for troværdigheden af denne lov at skaderne værdisættes korrekt, og med baggrund i data som befolkningen kan genkende.

I forhold til §8 er det positivt, at det ikke kun er optimum, men at der er mulighed for at argumentere for at gå med en anden løsning. Det håber KL også vil kunne afspejles i tag- og overfladevandreglerne. For på den måde at fremme fælles løsninger med fælles regler.

Specifikke bemærkninger

§ 4, stk. 2. Skal varighed forstås som en periodemidlet situationsbillede af dybden til grundvandet, som f.eks. ét vintermiddel? Det kan være me-

Dato: 7. november 2025

Sags ID: SAG-2025-04609
Dok. ID: 3635358

E-mail: LAKA@kl.dk
Direkte: 3370 3753

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 2

todebegrænsende, hvis “over en årrække” eller “varighed” skal bestemmes ud fra en tidsserie af grundvandsspejlet. KL håber dette bliver afklaret i vejledningen.

§4, stk. 3. Vedr. klimatilpasning til fremtidige klimascenarier er det ikke nævnt, hvilket udledningsscenarie der skal anvendes. Klimaændringernes påvirkning af det terrænnære grundvandsspejl er svært at kvantificere og valget af eventuelle klimafaktorer kan have stor indflydelse for den senere skadeskortlægning. Her bør man bruge kræfter på at etablere én videnskabelig konsensus om, hvordan dette bedst håndteres ved tidsserieanalyse af pejledata eller modelprognoser. Og vejledningen bør give anvisninger til dette for at imødegå ønsker om endnu flere beregninger.

§5 stk. 7. Det er meget uklart, hvad dette stykke henviser til, og hvordan det konkret skal indgå i kortlægningen. KL ønsker at stykke formuleres klart og præcist eller som minimum udfoldes i den kommende vejledning.

§6. Det er meget positivt, at der er mulighed for at variere på scenarieberegningerne. KL imødeser med spænding, hvor tungtvejende argumenterne skal være for, at de godkendes af Vandsektortilsynet.

I §9 mangler der en egentligt opsummering af beregningernes konklusion. Det er der ikke stillet krav til, og det vil være interessant for andre aktører samt kommunerne, at hurtigt kunne orientere sig i, hvilke udpegede områder vil få en kollektiv løsning ifølge spildevandsselskabets beregninger.

KL så også gerne, at der var en (vejledende) deadline for beregninger af samfundsøkonomi her i første rul. Kommunerne vil blive presset, hvis der er områder, der skal tages ud igen af spildevandsplanen på grund af manglende samfundsøkonomi til en kollektiv løsning. Det vil kun være relevant her i første rul, da der ingen deadlines er efter 2029.

Afslutningsvist vil KL takke for at bekendtgørelsen er tydelig omkring de specifikke beregninger, og som det fremgår af ovennævnte ser vi også frem til at vejledningen kommer i høring og giver helt specifikke retningslinjer for den konkrete anvendelse.

Med venlig hilsen

Lars Kaalund, Chefkonsulent

Dato: 7. november 2025

Sags ID: SAG-2025-04609
Dok. ID: 3635358

E-mail: LAKA@kl.dk
Direkte: 3370 3753

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 2

Krügers kommentarer til Miljøstyrelsens udkast til:

Bekendtgørelse om beregning af samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed ved forsyning af områder med grundvandssænkende foranstaltninger

Fra Krüger side har vi overordnet kun en kommentar som det er til 'Farekortlægning'.

Der står i stk 4

Stk. 4. Til brug for farekortlægningen skal spildevandsforsyningsselskabet lægge de til enhver tid offentligt tilgængelige kortlægninger og data til grund, som kan rekvireres på KAMP - Klimatilpasning- og Arealanvendelsesværktøj til Miljø- og Planmedarbejdere og HIP - Hydrologisk Informations- og Prognosesystem, som viser dybde og variation af det terrænnære grundvand, suppleret med lokal viden og data, i det omfang sådan viden og sådanne data foreligger.

Vi vil godt have strammet sidste sætning op. Dvs. dette:

".... som viser dybde og variation af det terrænnære grundvand, suppleret med lokal viden og data, i det omfang sådan viden og sådanne data foreligger.

*".... som viser dybde og variation af det terrænnære grundvand, **kontrolleret (valideret) mod** lokal viden og data, i det omfang sådan viden og sådanne data foreligger.*

Årsagen er, at vi på vores MUDP projekt "Terrænnært Grundvand" har udviklet et stykke software, som viser afvigelser mellem HIP modelberegninger og målinger. Softwaren dækker alle landets kommuner, og der er meget stor forskel på afvigelser mellem HIP og måledata. Se fx nedenfor hvor grønne områder angiver en afvigelse på mindre end 1 m i DJF, og de orange områder viser afvigelser som er større end 1 m i DJF.

Dvs. vores konklusion efter at have set på mange kommuner er ***"HIP data må ikke bruges uden at HIP resultater er tjekket mod målinger, og der er en fornuftigt overensstemmelse"***

Interaktivt Zoneringskort

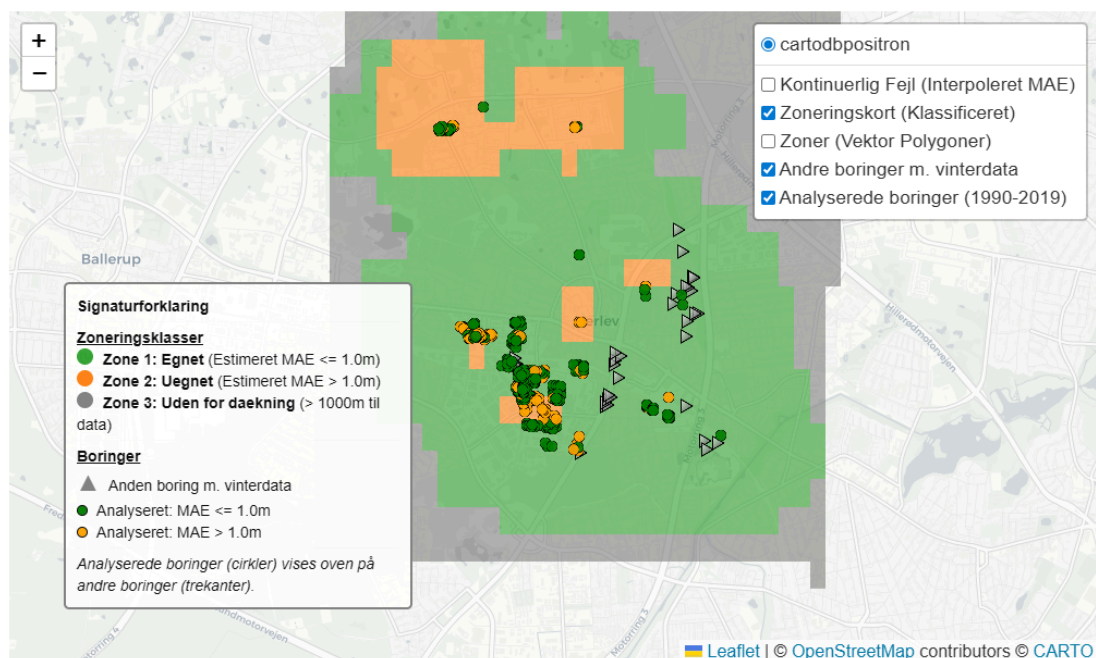

Fig 1. Sammenligning mellem HIP og målinger i Herlev. Grøn: afvigelsen mellem HIP og målinger mindre end 1m. Orange: afvigelsen mellem HIP og målinger er større end 1m. Begge for 10m maskinlært kort DJF (100m HIP model passer dårligere.)

Interaktivt Zoneringskort

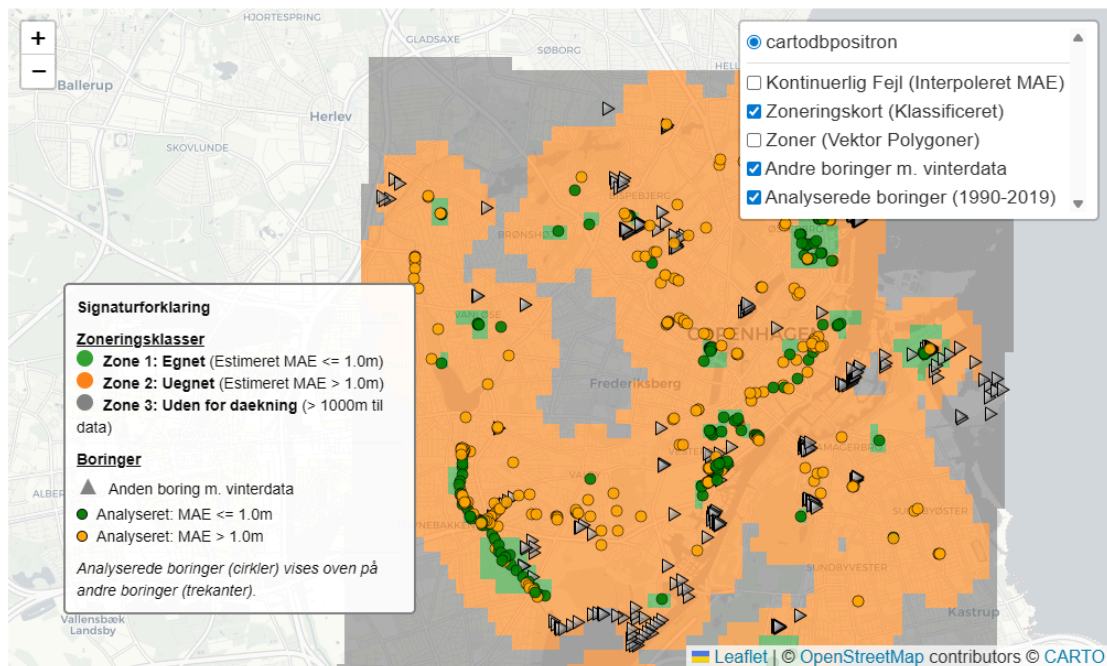

Fig 2. Sammenligning mellem HIP og målinger i København. Grøn: afvigelsen mellem HIP og målinger mindre end 1m. Orange: afvigelsen mellem HIP og målinger er større end 1m. Begge for 10m maskinlært kort DJF (100m HIP model passer dårligere.)

Med venlig hilsen

Ole Mark

Innovationchef, Krüger A/S

Notat

Høringssvar til Miljø- og Ligestillingsministeriet vedr. beregningsbekendtgørelsen

07-11-2025

Sagsnummer I F2
2025 - 22217

Dokumentnummer i F2
224487

Sagsnummer eDoc
2025-0339738

Resume

Københavns Kommune afgiver høringssvar til Miljø- og Ligestillingsministeriet vedr. beregningsbekendtgørelsen j.nr. 2025-5995. Høringssvaret indeholder bemærkninger og forslag, hvor hensigten er, at afklaring af disse vil gøre det lettere at udpege undersøgelsesområder, samt at udføre farekortlægning og kortlægning af skadesværdier.

Sagsfremstilling

Da der er skadesværdier for terrænnært grundvand < 2 m.u.t. for længerevarende påvirkning af vand, der medfører afskalling af puds, skimmel mv. i kælderetage (S2 i tabel 1), burde det præciseres, hvad der defineres som terrænnært grundvand, da terrænnært grundvand i vejledningen til ændringer af spildevandsbekendtgørelsen forklares som terrænnært grundvand < 1 m.u.t., i forbindelse med udpegning af undersøgelsesområder.

Formuleringen i § 7 stk. 4. henviser til, at der kun skal bruges meromkostninger og mergevinster forbundet med grundvandssænkende foranstaltninger, når disse gennemføres med et andet anlægsprojekt. Det bør overvejes at omformulere "meromkostninger" og "mergevinster" til "udgifter", eller "omkostninger" og "gevinster", da grundvandssænkende foranstaltninger også kan være hovedformålet med anlægsprojekter (jf. ændringer for terrænnært grundvand i omkostningsbekendtgørelsen).

Der bruges termerne "væsentlige besparelser" og "væsentlig påvirkning" i § 6 – disse burde uddybes evt. i en vejledning. Vi foreslår at omformulere "væsentlige besparelser" til, at det skal være positivt samfundsøkonomisk.

I § 7 stk. 3. er det uklart, om der indgår værdisætning for eksisterende løsninger, såsom bygningsejernes omfangsdræn, i beregninger for samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed, som der bør tages højde for.

Rådhussekretariatet
Rådhuspladsen 1
1550 København V

EAN-nummer
5798009809452

Idet der er en ekstra udgift, der vil blive pålagt borgerne, ved omkobling til fælles løsninger.

I § 4 stk. 2. står der at farekortlægningen skal analyseres over en årrække. Det bør klargøres, hvilke kriterier der skal være opfyldt for at opnå, at grundvandet er analyseret over en årrække, evt. i en tilhørende vejledning.

Jannie Jesse
Enhedschef, Jord og Grundvand

Rasmus Dragenberg
Enhedschef, Klimatilpasning 2

Miljø- og Ligestillingsministeriet
mim@mim.dk

LANDSBYGGEFONDEN

Høringssvar – Høring af udkast til Bekendtgørelse om beregning af samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed ved forsyning af områder med grundvandssænkende foranstaltninger

Studiestræde 50
1554 København V
Telefon 3376 2000
lbf@lbf.dk
www.lbf.dk
CVR nr. 62 47 54 12

12. november 2025

Landsbyggefonden har den 7. oktober 2025 modtaget Høring af udkast til Bekendtgørelse om beregning af samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed ved forsyning af områder med grundvandssænkende foranstaltninger.

Landsbyggefonden bakker op om at sikre en samfundsøkonomisk og data-drevet prioritering af indsatser mod terrænnært grundvand i områder.

Til brug for dette formål vil Landsbyggefonden rette opmærksomheden mod klimarapporten Almen Klimakortlægning – Klimaudfordringer i den almene boligsektor, som Landsbyggefonden netop har offentliggjort.

Landsbyggefondens klimarapport er kortlægningen af klimaudfordringerne udarbejdet i samarbejde med Sweco og løbende kvalificeret af DMI, DTU og Scalgo, samtidigt er der videre kontakt med GEUS. Omkostningerne ved at forebygge klimaeffekterne er udarbejdet i samarbejdet med Sweco.

I den almene sektor er der 92.000 bygninger med ca. 600.000 boliger. 75 % af bygninger er udsatte for vand i større eller mindre grad. Dette svarer til ca. 89 % af alle boligerne.

Den største risikokilde i sektoren er terrænnært grundvand, hvor 67 % af bygningerne i sektoren i mere eller mindre grad påvirkes, hvoraf 26 % af sektoren er i høj risiko.

Den økonomiske beregning er baseret på – f.eks. dræn eller højvandslukke. De samlede udgifter til håndtering af terrænnært grundvand vurderes i rapporten til at udgøre knap 4 mia. kr.

Data på bygningsniveau bliver indenfor de kommende to måneder indarbejdet i Landsbyggefondens Almene Datavarehus og AlmenGIS, hvor alle bolig-

selskaber og kommuner har adgang til med en GIS-baseret kortlægning.

Med venlig hilsen
LANDSBYGGEFONDEN

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Bent Madsen', written in a cursive style.

Bent Madsen

Til
Miljø- og Ligestillingsministeriet
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

Høringssvar fra Novafos vedr. beregningsbekendtgørelsen j.nr. 2025-5995.

7. november 2025
S18-2568
D25-629408

Novafos takker for lejligheden til at afgive høringssvar på ovennævnte bekendtgørelse, som vi har læst med interesse. Overordnet er vi positivt indstillet over for, at bekendtgørelsen tydeliggør, hvordan vi som forsyningsselskab angriber opgaven med at foretage den nødvendige samfundsøkonomiske beregning for at kunne afgøre, om der skal gennemføres grundvandssænkende foranstaltninger i områder udpeget af Novafos' ejerkommuner.

Bekendtgørelsen giver dog også anledning til en række bemærkninger. Disse fremgår nedenfor.

Overordnede bemærkninger

1) Både bekendtgørelse og vejledning til kommunerne samt denne bekendtgørelse tager udgangspunkt i områder, hvor det er samfundsøkonomisk rentabelt at gennemføre grundvandssænkende foranstaltninger. Det er positivt, at processen for disse tilfælde i bekendtgørelsen gennemgås trin for trin.

I praksis vil selskaberne dog også skulle regne på og være i dialog med kommunerne om områder, hvor konklusionen bliver, at der ikke skal gennemføres tiltag. Det er en beslutning, der i lige så høj grad vil få konsekvenser for kommunerne og ikke mindst de berørte borgere og bør derfor være omfattet af klare retningslinjer.

Novafos vil derfor anbefale, at bekendtgørelsen også indeholder en nærmere vejledning om håndtering af en sådan af processen.

2) Bekendtgørelsen beskæftiger sig udelukkende med, hvordan der beregnes samfundsøkonomisk rentabilitet på beboelse. Novafos anerkender, at det i de fleste tilfælde er beboelser, der vil repræsentere langt den største værdi i et givent område. Loven kræver imidlertid også, at infrastruktur og spildevandsanlæg inddrages i grundlaget for udpegning af undersøgelsesområder og dermed også beregningsgrundlaget.

Novafos vil derfor anbefale, at bekendtgørelsen i lighed med § 9 indeholder retningslinjer for, hvordan det beregnes, og hvordan spildevandselskaberne eventuelt kan eller skal kombinere de beregninger for at opnå et fyldestgørende billede af, hvad rentabiliteten i et område faktisk er.

3) I både lovgivning og bekendtgørelse er udgangspunktet for retningslinjerne, at der er tale om et samarbejde mellem et forsyningsselskab og en kommune om grundvandssænkende foranstaltninger i et givet område. Det vil i langt de fleste tilfælde også være tilfældet.

Men i hovedstadsområdet vil der potentielt være områder med højtstående grundvand, der krydser kommunegrænser eller grænserne mellem to forsyningsselskaber, og hvor løsninger optimalt set ville forudsætte en samlet udpegning og løsning.

Novafos opfordrer til, at der i bekendtgørelsen tilføjes anvisninger på, hvordan en sådan situation gribes an eller tydeliggør, at sådanne tværgående samarbejder ikke er en del af lovens intention.

Farekortlægning

Af § 4, stk. 4 fremgår det, at spildevandsforsyningsselskaber **skal**... "lægge de til enhver tid offentligt tilgængelige kortlægning og data til grund, som kan rekvireres på KAMP – Klimatilpasning- og Arealanvendelsesværktøj til Miljø- og Planmedarbejdere og HIP Hydrologisk Informations- og Prognosesystem, som viser dybde og variation af det terrænnære grundvand, suppleret med lokal viden og data, i det omfang sådan viden og data foreligger".

Såvel KAMP som HIP har dokumenterede begrænsninger i kloakerede områder i større urbane områder og er under alle omstændigheder ikke detaljeret nok til at lægge til grund for egentlig projektplanlægning.

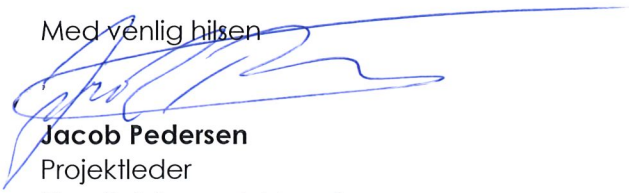
Det er derfor efter Novafos opfattelse uhensigtsmæssigt at gøre det til et ufravigeligt krav, at de to platforme skal inddrages i beregningsgrundlaget. Bekendtgørelsen bør i stedet tilkendegive, at dette kan fraviges, hvis spildevandsforsyningsselskaberne kan dokumentere, at lokale data eller viden kvalitativt er bedre.

Inddragelse af kommunalbestyrelse og offentliggørelse

I § 9, stk. 1 fremgår det, at... "Spildevandsforsyningsselskabet skal inddrage kommunalbestyrelsen i beregningerne efter denne bekendtgørelse, når der foreligger beregninger og sammenligning af nettonutidsværdien for de undersøgte scenarier."

For at undgå tvivl om kompetencefordelingen mellem forsyningsselskaber og kommuner i denne fase af processen vil Novafos opfordre til, at det tydeliggøres, hvad der lægges i begrebet "inddrage". I resten af paragraffen anvendes "redegøre" konsekvent som beskrivelse af den forpligtelse forsyningsselskaberne har over for kommunerne. Betydningen af de to begreber er væsensforskellige og efterlader derfor tvivl om, hvordan samarbejde og beslutningsfordeling er i forbindelse med selskabernes valg af faktorer for den samfundsøkonomiske beregning.

Med venlig hilsen

Jacob Pedersen

Projektleder

Plan Spildevand, Novafos

Fra: Gert Michael Laursen <gel@odense.dk>
Sendt: 6. november 2025 13:34
Til: MIM - Miljøministeriets Departement
Cc: Ida Øberg Bendtsen; Klimatilpasning
Emne: "Høringssvar vedr. beregningsbekendtgørelsen j.nr. 2025-5995 (Odense Kommunes Klimatilpasningsteam)"

Kære Miljøstyrelse

Odense Kommune har modtaget udkast til Bekendtgørelse om beregning af samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed ved forsyning af områder med grundvandssænkende foranstaltninger i høring og kommunens Klimatilpasningsteam vil gerne bemærke følgende:

- Belært af erfaringerne fra blandt andet bekendtgørelserne om tag- og overfladevand og de her til knyttede omkostningsberegninger, vil vi gerne advare mod kompleksiteten af beregningen af den samfundsøkonomiske hensigtsmæssighed i denne lovgivning. Det er vores umiddelbare vurdering at størstedelen af den hermed forbundne økonomi vil tilfalde rådgivere og jurister og således ikke bidrage helt så positivt til samfundsøkonomien.
- Vi vil også gerne advare mod lovgivningens krav om, at skelne mellem meget tætte og ofte indbyrdes relaterede dele af vandets kredsløb. Selvom det ikke fremgår af selve lovteksten, så indskræpes det i vejledningen, at oversvømmelser fra kyst, vandløb og søer, samt oversvømmelse fra tag- og overfladevand (regnvand), ikke er omfattet af den aktuelle lovgivning.

På figuren herunder er problematikken søgt visualiseret. Længst til venstre ses KAMP's (HIP) bud på områder omkring Odense Indre Havn og Kanal der er udfordret i forhold til højtstående terrænnært grundvand. Mod højre følger så samme programs bedste bud på udfordrede områder i tilfælde af stormflod, vandløbsoversvømmelser og en ekstrem nedbørs hændelse. Det ses, at områderne er udfordrede uanset baggrunden for en given oversvømmelse og det vil være ekstremt tidskrævende og omkostningstungt enten at designe et grundvandssænkende tiltag der kun skulle håndtere terrænnært grundvand eller at tilvejebringe en dokumentation som Vandsektortilsynet vil kunne godkende.

Det er endvidere vores indtryk, at "folk" gerne vil have vandet i kældreren eller baghaven fjernet og at de faktisk også gerne vil bidrage økonomisk til dette. De er ligeglade med årsagen til vandproblemet og vejledningens indskærpelse bidrager ikke til en højnelse af den samfundsøkonomiske hensigtsmæssighed og vil være vanskelig, både at forsvare og forklare vores borgere !

- Vi forstår ikke ordlyden af §7, stk. 4. Som vi læser paragraffen, så kan den mér-værdien der f.eks genereres i forbindelse med et samgravnings-projekt IKKE indgå i beregningen af samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed og det kan vel ikke være korrekt ?

Vi er bekendte med, at der i Danmark er etableret nogle hundredetusinde korte borer med forskellige formål, f.eks. geoteknik, forureningsundersøgelser, monitoring mv og at en betydelige del af disse ikke indgår i fællesoffentlige databaser, herunder PC-Jupiter og derfor heller ikke bidrager til en forbedring af ”Den Nationale Vandressourcemodel” og således heller ikke Det Hydrologiske Informations- og Prognose-system (HIP).

Det synes vi er meget uheldigt, og det kunne være oplagt at bruge den nye lov om terrænnært grundvand, som afsæt til en gang for alle, at få frikøbt disse data, således at de kan bidrage til at højne kvaliteten af eksempelvis HIP.

Vi er også bekendte med, at der med baggrund i klimatilpasningsprojekter og den aktuelle lovgivning, etableres og planlægges etableret et meget betydeligt antal borer til monitoring af det terrænnære grundvandsspejl rundt omkring i Danmark. Hydrogeologiske data fra størstedelen af disse borer tilflyder DGU og ender mere eller mindre automatisk i PC-Jupiter og det er rigtig fint, men vi synes det kunne være oplagt, også i dette tilfælde – ligeledes med afsæt i den nye lovgivning, og de her til knyttede økonomiforhandlinger – at afsætte midler til, at alle disse data blev brugt til at forbedre de modeller som vi bruger til beslutningsstøtte, f.eks ved indføje i loven at de bagvedliggende nationale hydrogeologiske strømningsmodeller skulle revideres i forhold til nye viden, f.eks hvert 2. eller hvert 4. år således at vi rent faktisk kunne træffe bedre beslutninger på baggrund af forbedrede grundlag.

På Klimatilpasningsteamets vegne og med de bedste hilsener

Gert Michael Laursen
Slotsgeolog & Klimamedarbejder

Tlf: [40219789](tel:40219789)
Mail: gel@odense.dk

ODENSE KOMMUNE

Klima- & Miljøforvaltningen
Natur & Miljø, Vandhåndtering og Gartneri
Klimatilpasningsteamet
Nørregade 36, Indgang X
5100 Odense C
www.odense.dk

Find runk
med Ode

Odense Kommune behandler dine personoplysninger. Du kan se mere om, hvordan det foregår og dine rettigheder på www.odense.dk/privatlivspolitik

Miljø- og Ligestillingsministeriet
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K
Att. Ida Lund Bendtsen

Dato: 11. november 2025
Ref.: Mads Uggerby
E-mail: mau@envidan.dk
Direkte tlf.: 42 12 54 72
Side: 1 af 2

Vedr.: Bekendtgørelse om beregning af samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed ved forsyning af områder med grundvandssænkende foranstaltninger j.nr. 2025- 5995

Spildevandskomiteen ser med stor interesse på bekendtgørelsen. Spildevandskomitéens rolle er at bidrage med apolitiske, ingeniørfaglige anbefalinger og vejledninger, f.eks. gennem komitéens skrifter, som de facto udgør standard for god ingeniørmæssig praksis, hvor der ikke findes lovgivning eller andre standarder.

Høringssvar til beregningsbekendtgørelse om terrænnært grundvand

Spildevandskomiteen ser mange gode elementer i bekendtgørelsen, men ser på nogle punkter mulighed for at forbedre ordlyden af teksten. Konkret ser Spildevandskomiteen gerne,

1. at der i højere grad lægges op til at opstille lokale modeller ifm. farekortlægningen,
2. at der i højere grad lægges op til at validere de statslige data gennem indsamling og bearbejdning af lokal viden og data og
3. at skadesmodellens detaljer fremgår af vejledning frem for bekendtgørelsen.

Mere specifikt:

Ad 1) Med bekendtgørelsen lægges der i §4 stk. 4 op til at der i farekortlægningen skal lægges de til enhver tid offentligt tilgængelige kortlægninger og data til grund. SVK foreslår, at der i formuleringen skrives "kan" i stedet for "skal". De offentligt tilgængelige kortlægninger er mange steder upræcise (store systematiske afvigelser), særligt tidsserier i 100x100 meter opløsning. Denne mangel på præcision slår igennem i skadeskortlægning mv. Det kan bl.a. af denne grund være formålstjenligt at basere farekortlægningen og de efterfølgende beregninger på (model)data, som er bearbejdet til en større præcision.

Ad 2) I samme afsnit (§4 stk. 4) står, at KAMP/HIP data "suppleres med lokal viden og data, i det omfang sådan viden og sådanne data foreligger." Det bør præciseres, at der **skal** suppleres hvis viden og data foreligger. "Suppleringen" kan indebære brug af pejledata, skadesobservationer mv. til validering/verifikation af modelresultater, samt evt. lokale modeller, som kan kalibreres op mod disse

data, om nødvendigt. Det kan med fordel præciseres at disse aktiviteter kan ligge under det at supplere med lokal viden og data.

Ad 3) I § 5 stk. 3 står, at "spildevandsforsyningselskabet skal i skadeskortlægningen anvende de i bilag 1 optrykte kriterietabeller", dog med mulighed for at supplere/erstatte med andre kriterietabeller. SVK finder, at skadesmodellen med både hændelses- og varighedsbaserede skader er et fornuftigt udgangspunkt for det kommende arbejde, men modellen mangler afprøvning. Samtidig forventer SVK at skadesmodeller for terrænnært grundvand vil blive udviklet betydeligt i de kommende år. SVK foreslår på den baggrund, at skadesmodellens detaljer (feks bilag 1) ikke fremgår af bekendtgørelsen, men i stedet medtages i den kommende vejledning.

Endelig foreslår SVK at bekendtgørelse og vejledning evalueres efter en periode på f.eks. 3 år for at give mulighed for inden længe at indarbejde ny viden i bekendtgørelse og vejledning.

Med venlig hilsen

Formand for Spildevandskomitéen,

Mads Uggerby

Ida Øberg Bendtsen

Fra: Jakob Damgaard Frederiksen <jadam@vestforsyning.dk>
Sendt: 11. november 2025 14:54
Til: MIM - Miljøministeriets Departement
Cc: Ida Øberg Bendtsen
Emne: "Høringssvar vedr. beregningsbekendtgørelsen j.nr. 2025-5995 Vestforsyning (VF F2 nr.: 5365062)

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Fuldført

Høringssvar vedrørende udkast til bekendtgørelse om beregning af samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed ved forsyning af områder med grundvandssænkende foranstaltninger.

Vestforsyning sender hermed høringssvar til udkastet til ovennævnte bekendtgørelse.

Erstatningsansvar i forbindelse med grundvandssænkning

Bekendtgørelsen bør forholde sig til eventuelt erstatningsansvar.

Det følger af vandforsyningslovens § 28, at den, for hvis regning eller i hvis interesse bortledning af grundvand foretages, er erstatningspligtig for skade, der måtte opstå som følge af ændringer i grundvandsstanden, vandføring i vandløb eller vandstanden i søer.

Det vil sige at et spildevandsforsyningsselskab, som gennemfører grundvandssænkende foranstaltninger i henhold til det nye regelsæt, vil være potentiel skadevolder og erstatningspligtig i henhold til bestemmelsen, i det omfang der ved en grundvandssænkning eksempelvis forvoldes skade på omkringliggende bygninger som følge af ændrede fundamentsforhold mv.

Det er en ikke uvæsentlig risiko for det enkelte forsyningsselskab, og noget som vil skulle overvejes nøje i forbindelse med planlægning og ansøgning om foretagelse af grundvandssænkende foranstaltninger.

Det anbefales, at Miljøstyrelsen i forbindelse med bekendtgørelsens endelige udformning overvejer:

- At præcisere ansvars- og risikofordelingen mellem kommune (der er tilladelsesmyndighed til bortledning eller anden sænkning af grundvandsstanden og til udledning til recipient) og spildevandsselskab.
- At vurdere behovet for vejledning om erstatningsretlige konsekvenser og eventuel forsikringspraksis.

Manglende eller utilstrækkeligt datagrundlag

Projektområdets afgrænsning og farekortlægning skal ifølge bekendtgørelsen baseres på foreliggende data. Det bør dog afklares, hvordan forsyningsselskabet skal forholde sig i de tilfælde, hvor det eksisterende datagrundlag er mangelfuldt eller utilstrækkeligt til at foretage en retvisende vurdering. Der kan være betydelig variation i datatilgængeligheden og det er derfor væsentligt at præcisere, hvilket ansvar selskabet har for at fremskaffe yderligere data, samt hvordan eventuelle datamangler skal håndteres i beregningen.

Venlig hilsen

Jakob Damgaard Frederiksen
Afdelingsleder Spildevand - Projekt

Direkte tlf.: 5158 7398
jadam@vestforsyning.dk

Vestforsyning Erhverv A/S - Nupark 51 - 7500 Holstebro

Tlf.: 9612 7300 - Fax: 9612 7301

info@vestforsyning.dk - www.vestforsyning.dk

Tænk på miljøet, inden du printer denne e-mail

Vestforsyning tager databeskyttelse alvorligt

Denne mail kan indeholde fortrolig information, som ikke må videresendes. Hvis du modtager mailen ved en fejl, beder vi dig kontakte afsenderen og slette mailen i dit system, uden at videresende eller kopiere den. På forhånd tak.

Afs. Aalborg Forsyning
Norbis Park 100, 9310 Vodskov

Modt. Miljø- og Ligestillingsministeriet
mim@mim.dk

Dato: 11.11.2025
Sags ID.: 2025-2168
Dok. nr.: 2025-2168-2135932
Telefon: 9982 8299
Initialer: HHJ

Høringssvar til udkast til bekendtgørelse om beregning af samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed ved forsyning af områder med grundvandssænkende foranstaltninger

På vegne af Aalborg Kloak A/S fremsendes bemærkninger til bekendtgørelse om beregning af samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed ved forsyning af områder med grundvandssænkende foranstaltninger i form af høringssvar.

Vi anerkender formålet om en ensartet og gennemsigtig beslutningsramme for samfundsøkonomiske vurderinger på området for terrænnært grundvand. Efter vores vurdering indebærer udkastet imidlertid en række metodiske og praktiske udfordringer, som risikerer at begrænse konkurrencen, fordyre sagsbehandlingen, forhale hjælpen til borgerne og samtidig svække robustheden af de resultater, som reguleringen skal bygge på. Vi anbefaler derfor justeringer, der fremmer proportionalitet, metodefrihed og kvalitet i datagrundlaget, samtidig med at der skabes klare og reproducerbare rammer for beregningerne. Disse justeringer gennemgås nærmere i det følgende.

Oplande

Bekendtgørelsen lægger op til, at opdelingen af oplande skal baseres på hydrologiske og/eller kloakoplande. Det er dog afgørende, at der fastsættes klare og ensartede retningslinjer for, hvordan denne opdeling skal foretages. Uden sådanne retningslinjer kan der opstå tvivl om, hvorvidt opdelingen er korrekt og forsvarlig, hvilket kan føre til konflikter og forsinkelser i implementeringen.

Vi anbefaler, at der udarbejdes en detaljeret vejledning, som beskriver, hvordan oplande skal afgrænses, herunder hvilke data og metoder, der skal anvendes. Dette vil sikre en ensartet praksis på tværs af kommuner og reducere risikoen for tvister.

Beregningstung proces

Den foreslåede beregningsmetode fremstår meget ressourcekrævende og kompleks, hvilket kan medføre betydelige omkostninger for kommuner og især spildevandsforsyningsselskaber. Det er vigtigt at sikre, at de midler, der anvendes på beregninger, ikke overstiger de potentielle samfundsøkonomiske gevinster ved de foreslåede grundvandssænkende foranstaltninger.

Vi foreslår, at der indføres en proportionalitetsvurdering, hvor omfanget af beregningerne tilpasses den forventede økonomiske og miljømæssige gevinst. Dette vil sikre, at ressourcerne anvendes, hvor de gør størst gavn, og at unødvendige omkostninger undgås.

Borgerorienteret proces

Den foreslåede proces fremstår tung og kompleks, hvilket kan gøre det vanskeligt for kommuner og spildevandsforsyningsselskaber at hjælpe borgere, der oplever problemer med terrænnært grundvand. Dette kan føre til frustration og utilfredshed blandt borgerne.

Vi anbefaler, at der indføres en mere smidig og borgerorienteret proces, som gør det lettere for kommuner og spildevandsforsyningsselskaber at håndtere akutte problemer med terrænnært grundvand. Det kan bl.a. ske ved en let tilgængelig screeningsfase med korte sagsange for ukomplicerede sager, standardiserede og forståelige borgerbreve og mulighed for midlertidige eller delvise løsninger, mens datagrundlaget opbygges. Fastlagte servicemål for svartider i screeningsfasen vil styrke tilliden og sikre, at akutte problemer ikke forhales unødigt.

Manglende samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed

Bekendtgørelsen mangler vejledning om, hvordan kommuner og spildevandsforsyningsselskaber skal håndtere situationer, hvor beregningerne viser, at det ikke er samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt at gennemføre grundvandssænkende foranstaltninger. Dette kan skabe usikkerhed og konflikter, især i forhold til borgernes forventninger.

Vi anbefaler, at der udarbejdes en klar vejledning om, hvordan sådanne situationer skal håndteres, herunder hvordan kommunerne kan kommunikere beslutningen til borgerne og håndtere eventuelle klager. En tydelig kommunikationsramme vil samtidig understøtte forståelsen hos berørte borgere og sikre en gennemsigtig afgørelsesproces.

Tilstrækkelig tid til foranalysen

Foranalyzedelen af beregningerne kan være meget tidskrævende, især hvis der kræves omfattende datagrundlag og analyser/målinger. Det er derfor vigtigt, at der afsættes tilstrækkelig tid til denne del af processen, og at der ikke fastsættes urealistiske tidsfrister i fremtidige vejledninger. At opbygge et tilstrækkeligt og repræsentativt datagrundlag kan tage flere år og være meget omkostningstungt. Stramme, uniforme tidsfrister risikerer at skubbe beslutninger i retning af modelantagelser frem for faktiske målinger.

Vi anbefaler, at bekendtgørelsen sikrer metodefrihed og fleksibilitet i forhold til tidsfrister, når det er sagligt begrundet, så kommuner og spildevandsforsyningsselskaber har mulighed for at indsamle og analysere de nødvendige data på en grundig og forsvarlig måde. Det bør løbende vurderes, om yderligere data vil forbedre beslutningskvaliteten væsentligt. Det bør samtidigt tilskyndes, at investeringer i datainfrastruktur kan genbruges på tværs af sager for at skabe langsigtet effektivitet.

Datagrundlag

Vi finder det problematisk, at bekendtgørelsen tilsyneladende forudsætter anvendelse af HIP-data, da disse data er forbundet med en høj grad af usikkerhed, især i byområder. Det bør være muligt for kommuner og spildevandsforsyningsselskaber at anvende alternative datakilder, som kan være mere præcise og relevante for det pågældende område.

Vi anbefaler, at det gøres frivilligt, om man vil anvende HIP-data eller andre data, og at der gives mulighed for at anvende de bedst tilgængelige data i den konkrete situation.

Risikoen for sætningsskader

Risikoen for sætningsskader på bygninger som følge af grundvandssænkende foranstaltninger bør kunne indgå i de samfundsøkonomiske beregninger. Dette er en væsentlig omkostning, som kan have stor betydning for den samlede vurdering af et projekts samfundsøkonomiske hensigtsmæssighed. Sætningsskader kan medføre væsentlige omkostninger i form af udbedring, værditab, forsikringspræmier og gener for beboere. Sådanne risici indarbejdes som forventede omkostninger ved hjælp af anerkendte geotekniske metoder, og at der gives mulighed for anvendelse af skyggepriser, hvor direkte prissætning er vanskelig. Metodeantagelser bør være transparente og dokumenterede.

Vi anbefaler, at bekendtgørelsen eksplicit angiver, at risikoen for sætningsskader skal indgå i beregningerne, og at der udarbejdes retningslinjer for, hvordan denne risiko skal vurderes og værdisættes.

Myndighedsoverblik

Det fremgår af udkastet, at der ikke må tillægges forhold som udledningstilladelser, naturhensyn og forurening betydning i beregningerne. Dette rejser spørgsmålet om, hvorvidt kommunerne har tilstrækkeligt overblik og kontrol over disse forhold, og hvordan de vil blive håndteret i praksis.

Vi anbefaler, at bekendtgørelsen præciserer, hvordan disse forhold skal adresseres, og at der sikres en klar ansvarsfordeling mellem kommuner og spildevandsforsyningsselskaber.

Satser

Vi finder det uhensigtsmæssigt, at satserne for beregningerne er fastsat direkte i bekendtgørelsen. Dette kan gøre det vanskeligt at tilpasse satserne til fremtidige ændringer i omkostningsniveauer og teknologiske fremskridt.

Vi anbefaler, at der i stedet fastsættes en fleksibel ramme for fastsættelse af satser, som kan justeres løbende uden behov for at ændre selve bekendtgørelsen. Dette kan eksempelvis ske ved at bemyndige en relevant myndighed til at fastsætte og opdatere satserne.

Ensartethed i beregningsresultater

Den foreslåede beregningsmetode indebærer en risiko for, at resultaterne kan variere betydeligt afhængigt af, hvem der udfører beregningerne. Dette skyldes, at der er mange parametre, som kan justeres, hvilket kan føre til uensartede resultater.

Vi anbefaler, at der fastsættes klare standarder og retningslinjer for, hvordan beregningerne skal udføres, herunder hvilke parametre, der må anvendes, og hvordan de skal fastsættes. Dette vil sikre, at beregningerne bliver sammenlignelige og retvisende uanset hvem, der udfører beregningerne.

Justering af bekendtgørelsen

Da de foreslåede regler introducerer nye opgaver og krav for spildevandsforsyningsselskaberne, kan det være nødvendigt at foretage justeringer i bekendtgørelsen på baggrund af praktiske erfaringer. Det er vigtigt, at der skabes en fleksibel ramme, som muliggør løbende tilpasninger, hvis implementeringen viser sig at medføre uhensigtsmæssigheder eller uforudsete udfordringer.

Vi anbefaler, at det i vejledningen til bekendtgørelsen præciseres, at Miljøstyrelsen løbende vil indsamle og evaluere erfaringer fra spildevandsforsyningsselskaberne i forbindelse med anvendelsen af beregningsbekendtgørelsen. Dette vil sikre, at eventuelle udfordringer eller "snublesten" kan identificeres og adresseres hurtigt og effektivt. En sådan erfaringsopsamling kan danne grundlag for fremtidige justeringer af bekendtgørelsen og bidrage til en mere smidig og effektiv implementering af reglerne.

Denne tilgang er i tråd med intentionen om at sikre, at reglerne forbliver relevante og anvendelige i praksis, samtidig med at de understøtter en samfundsøkonomisk hensigtsmæssig forvaltning af ressourcerne.

Leverandører

Vi finder det problematisk, at de foreskrevne metoder og datakrav reelt indsnævrer kredsen af virksomheder, der kan udføre de nødvendige beregninger. Den nuværende udformning risikerer at skabe et lukket leverandørmarked med høj prisdannelse, leverandørafhængighed og sårbarhed i kapaciteten. Vi anbefaler, at bekendtgørelsen formuleres med metodefrihed inden for klart definerede minimumskrav til datakvalitet, dokumentation og usikkerhedshåndtering. En åben certificering af flere værktøjer og modelplatforme, eventuelt understøttet af referencases og testdatasæt, vil understøtte reel konkurrence og innovation, ligesom en overgangsordning kan sikre, at flere fagmiljøer kvalificeres, inden reglerne slår fuldt igennem.

Ansvar

Det er uklart, hvorvidt de firmaer, der udfører de samfundsøkonomiske beregninger, kan holdes ansvarlige for fejl eller mangler i deres arbejde. Da beregningerne kan have vidtrækkende konsekvenser for både kommuner, borgere og virksomheder, er det afgørende, at der fastsættes klare regler for ansvar og eventuelle sanktioner i tilfælde af fejl.

Vi anbefaler, at bekendtgørelsen præciserer, hvordan ansvaret for beregningerne fordeles mellem de involverede parter, herunder hvilke krav der stilles til dokumentation og kvalitetssikring af beregningerne.

oo0oo

Vi anerkender behovet for at sikre en samfundsøkonomisk hensigtsmæssig anvendelse af ressourcer i forbindelse med grundvandssænkende foranstaltninger. Det er dog afgørende, at de foreslåede regler ikke medfører unødvendige omkostninger, administrative byrder eller uensartede resultater. Vi opfordrer derfor til justeringer, der åbner for metodefrihed, sikrer proportionalitet i kravene, styrker ansvarsplacering og kvalitetssikring og etablerer dynamiske satser og klare proceskrav. Med disse ændringer kan ordningen bedre levere værdi for både borgere, kommuner og samfundet og samtidig sikre, at ressourcer anvendes der, hvor de gør størst gavn.

Vi står naturligvis til rådighed for yderligere dialog og uddybning af vores bemærkninger.

Med venlig hilsen

Morten Steen Sørensen
Planlægningschef

Heidi Hedegaard Jørgensen
Jura

Til: mim@mim.dk (MIM - Miljøministeriets Departement)
Cc: idlbe@mim.dk.
Fra: Anders Mogensen (anm@bsf.dk)
Titel: j.nr. 2025-5995
Sendt: 17-10-2025 14:06
Bilag: image001.png;

[EKSTERN E-MAIL] Denne e-mail er sendt fra en ekstern afsender.
Vær opmærksom på, at den kan indeholde links og vedhæftede filer, som ikke er sikre.

Til Miljø- og Ligestillingsministeriet

Svar på høring af udkast til Bekendtgørelse om beregning af samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed ved forsyning af områder med grundvandssænkende foranstaltninger

Byggeskadefonden har gennemgået det fremsendte materiale, og har ingen bemærkninger til udkastet.

Venlig hilsen

Anders Mogensen
Entreprise – og Udbudsjurist
3376 2034 · 3577 9092 · anm@bsf.dk

Byggeskadefonden
Stuistræde 50
1554 København V
3376 2000 · bsf@bsf.dk · <https://www.bsf.dk>

 BYGGESKADEFONDEN

Til: mim@mim.dk (MIM - Miljøministeriets Departement), idlbe@mim.dk
Fra: Tinne Hjerrild Jakobsen (thj@skaf-net.dk)
Titel: CFU høringsvar vedr. beregningsbekendtgørelsen j.nr. 2025-5995
Sendt: 13-10-2025 14:10
Bilag: image001.jpg; image002.jpg; image003.jpg;

CFU har ingen bemærkninger til ovennævnte høring

Med venlig hilsen

Tinne Hjerrild Jakobsen
Fuldmægtig

CFU - Centralorganisationernes Fællesudvalg

Niels Hemmingsens Gade 10, 4.
1153 København K

Direkte telefon 4224 1698
Mail: thj@skaf-net.dk

FORTROLIGHED: Denne e-mail og evt. vedhæftede filer kan indeholde fortrolige oplysninger. Er du ikke rette modtager, bedes du venligst omgående underrette os og derefter slette e-mailen og enhver vedhæftet fil uden at beholde en kopi og uden at videregive oplysninger om indholdet.

Vores persondatapolitik fremgår af vores hjemmesider:

<https://www.skaf-net.dk/persondatapolitik>

<https://www.lc.dk/persondatapolitik>

<https://www.co10.dk/persondatapolitik>

Til: mim@mim.dk
Cc: idlbe@mim.dk ('idlbe@mim.dk')
Fra: Maria Bjørklund (MBJ@da.dk)
Titel: Udenfor: Høringssvar vedr. beregningsbekendtgørelsen j.nr. 2025-5995 (DA)
Sendt: 07-10-2025 15:57
Bilag: image001.jpg; image002.jpg; image003.jpg; image004.jpg; Høringsbrev.pdf; Udkast til beregningsbekendtgørelsen.pdf;

[EKSTERN E-MAIL] Denne e-mail er sendt fra en ekstern afsender.
Vær opmærksom på, at den kan indeholde links og vedhæftede filer, som ikke er sikre.

J.nr. 2025-5995

Til Miljø- og Ligestillingsministeriet

Vi takker for muligheden for at besvare ovenstående høring.

Dansk Arbejdsgiverforening har ingen bemærkninger hertil.

Med venlig hilsen

Maria Bjørklund
Administrativ koordinator

Vester Voldgade 113
København V
Direkte +45 33 38 92 84
Mobil +45 29 20 02 84
Mail mbj@da.dk
Web da.dk

Denne mail er tilsigtet en bestemt modtager og kan indeholde fortrolige oplysninger. Er du ikke den rette modtager, beder vi dig om at orientere os ved at besvare denne mail og derefter slette den. Det er ikke tilladt at beholde, kopiere, videresende eller bruge oplysninger fra denne mail, hvis du ikke er den rette modtager.

Fra: Stefan Ristic <stefa@mim.dk>

Sendt: 7. oktober 2025 14:07

Til: Ida Øberg Bendtsen <idlbe@mim.dk>

Emne: Udkast til Bekendtgørelse om beregning af samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed ved forsyning af områder med grundvandssænkende foranstaltninger (beregningsbekendtgørelsen) - frist den 11. november 2025

Til høringsparterne

Hermed sendes udkast til Bekendtgørelse om beregning af samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed ved forsyning af områder med grundvandssænkende foranstaltninger (beregningsbekendtgørelsen), som følge af lov om håndtering af terrænnært grundvand (Lov nr. 742 af 20. juni 2025), i høring.

Høringsfristen er **tirsdag d. 11. november 2025 kl. 15.00.**

I høringssvar bedes angivet følgende i emnefeltet: "Høringssvar vedr. beregningsbekendtgørelsen j.nr. 2025-5995

(angive organisation/navn eller lign.)”.

Høringssvar bedes sendt til mim@mim.dk med kopi til idlbe@mim.dk.

Dokumenterne kan tilgås på høringsportalen: <https://hoeringsportalen.dk/Hearing/Details/70484>

Venlig hilsen

Stefan Ristic

Fuldmægtig | Kyst og klimatilpasning

+45 20 14 82 20 | stefa@mim.dk

Miljø- og Ligestillingsministeriet

Departementet | Frederiksholms Kanal 26 | 1220 København K | Tlf. +45 38 14 21 42 | mim@mim.dk | www.mim.dk

[Facebook](#) | [Twitter](#) | [Instagram](#) | [LinkedIn](#) | [Privatlivspolitik](#)

Til: mim@mim.dk
Cc: idlbe@mim.dk (Ida Øberg Bendtsen), es@es-daa.dk (Dan Banja)
Fra: Dan Banja (es@es-daa.dk)
Titel: Høring af beregningsbekendtgørelsen j.nr. 2025-5995: ES 316-25.
Sendt: 11-11-2025 15:04
Bilag: image001.png;

[EKSTERN E-MAIL] Denne e-mail er sendt fra en ekstern afsender.
Vær opmærksom på, at den kan indeholde links og vedhæftede filer, som ikke er sikre.

ES 316-25

Erhvervsflyvningsens Sammenslutning (ES) takker for muligheden for at deltage i høring over udkast til Bekendtgørelse om beregning af samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed ved forsyning af områder med grundvandssænkende foranstaltninger (beregningsbekendtgørelsen), som følge af lov om håndtering af terrænnært grundvand (Lov nr. 742 af 20. juni 2025).
ES har ikke bemærkninger til udkastet.

Med venlig hilsen / Best Regards
Dan Banja
Oberstløjtnant / Lt. Colonel
Generalsekretær / Secretary-General
Vice-President ECOGAS & Member of EASA GA.CSTG, AG.004 & CA.CSTG
Blålersvej 51
DK-2990 Nivå
Mobil: +45 2480 2256
www.es-daa.dk

 Pas på miljøet - udskriv kun denne e-mail hvis det er nødvendigt.

 Only print this e-mail if necessary.